

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1962-1963.

17 JUILLET 1963.

Projet de loi :

- 1° majorant le taux des pensions des veuves, des orphelins et des ascendants de guerre ainsi que des personnes qui leur sont assimilées;
- 2° modifiant la composition du taux unique des pensions visées à l'article 1er de la loi du 16 mars 1954;
- 3° instituant, en faveur des bénéficiaires des lois organisant le statut des prisonniers politiques, une rente viagère en réparation des séquelles tardives de l'internement et de la déportation;
- 4° élargissant le délai dans lequel le mariage avec la victime de guerre doit avoir été contracté pour donner droit à la pension de veuve prévue par la loi du 24 avril 1958;
- 5° interprétant l'article 6 de la loi du 10 août 1948.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)
PAR M. **VAN CAUWENBERGHE**.

MESDAMES, MESSIEURS,

C'est au cours de ses séances des 3 et 10 juillet 1963 que la Commission des Finances a traité du présent projet de loi dont le long énoncé ci-dessus pourrait, pour une plus rapide compréhension du texte, être résumé comme suit : « projet de loi tendant à satisfaire certaines des revendications des associations patriotiques ».

(1) Les membres suivants ont participé aux délibérations de la Commission :

M. Pierre De Smet, président; Adam, De Baeck, Baron de Dorlodot, De Man, Louis Desmet, Franck, Godin, Harmegnies, Hougardy, Janssen, Jennard, Leemans, Ligot, Molter, Seokaert, Van Houtte, Van Laeys, Versé, Wiard et Van Cauwenberghe, rapporteur.

R. A 6510.

Voir :

Document du Sénat :

263 (Session de 1962-1963) : Projet de loi.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1962-1963.

17 JULI 1963.

Ontwerp van wet :

- 1° tot verhoging van de pensioenen voor oorlogsweduwen, -wezen, ascendenten en met hen gelijkgestelden;
- 2° tot wijziging van de samenstelling van het enig bedrag van de pensioenen bedoeld in artikel 1 van de wet van 16 maart 1954;
- 3° tot instelling van een lijfrente ter vergoeding van de nakomende gevolgen van internering en deportatie, ten gunste van de gerechtigden van de wetten tot regeling van het statuut der politieke gevangenen;
- 4° tot verlenging van de termijn waarbinnen het huwelijk met het oorlogsslachtoffer moet zijn aangegaan om recht te geven op het weduwenpensioen bedoeld in de wet van 24 april 1958;
- 5° tot interpretatie van artikel 6 van de wet van 10 augustus 1948.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
FINANCIËN (1) UITGEBRACHT
DOOR DE H. **VAN CAUWENBERGHE**.

DAMES EN HEREN,

In de loop van haar vergaderingen van 3 en 10 juli 1963 heeft de Commissie voor de Financiën het voorgedragde ontwerp van wet behandeld, waarvan de bovenstaande lange titel, tot beter begrip van de tekst, kan samengevat worden als volgt : « Ontwerp van wet tot bevrediging van bepaalde eisen van de vaderlandlievende verenigingen ».

(1) De volgende leden hebben aan de beraadslagingen van de Commissie deelgenomen :

De heren Pierre De Smet, voorzitter; Adam, De Baeck, Baron de Dorlodot, De Man, Louis Desmet, Franck, Godin, Harmegnies, Hougardy, Janssen, Jennard, Leemans, Ligot, Molter, Seokaert, Van Houtte, Van Laeys, Versé, Wiard en Van Cauwenberghe, verslaggever.

R. A 6510.

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

263 (Zitting 1962-1963) : Ontwerp van wet.

A. L'EXPOSE DU MINISTRE, ADJOINT AUX FINANCES.

Le Ministre, adjoint aux Finances a d'abord fait un exposé général qu'on trouvera, ci-dessous, résumé et divisé en ses cinq points principaux :

I. Les rétroactes de la question.

1° Saisi par le Comité de contact des associations patriotiques d'un memorandum contenant les revendications que ces associations formulaient par priorité, le Gouvernement a constitué un Groupe de travail chargé de procéder à un examen de ces revendications.

2° Ce Groupe de travail comprenait d'une part, les représentants des plus grandes associations patriotiques (Confédération Nationale des Prisonniers Politiques et Ayants droit — Comité d'Action de la Résistance — Fédération Nationale des Combattants — Fédération Nationale des Invalides de Guerre — Fédération Nationale des Anciens Prisonniers de Guerre — Union des Mères et Femmes de Fusillés et Prisonniers politiques décédés — Union des Services de Renseignements et d'Action) et, d'autre part, des délégués des Ministres intéressés.

3° Les travaux de ce Groupe de travail ont abouti à la rédaction d'un rapport commun qui a été soumis au Gouvernement.

4° Au mois d'octobre 1962, le Premier Ministre a convoqué les représentants des associations patriotiques qui avaient siégé dans le Groupe de travail et leur a fait part des décisions du Gouvernement en ce qui concernait leurs revendications.

5° En mars 1963, le Conseil des Ministres a marqué son accord sur le texte du projet de loi, qui a été soumis au Conseil d'Etat, puis déposé sur le Bureau du Sénat.

**

II. Le contenu du projet.

Le rapport du Groupe de travail dont il a été question ci-dessus évaluait l'incidence financière annuelle des revendications à $\pm$ 565 millions.

Eu égard au caractère progressif de certaines mesures, l'incidence financière pour les deux premières années d'application était moins élevée et atteignait respectivement 301 millions et 380 millions.

Ces incidences financières ont reçu l'approbation des délégués des associations patriotiques du Groupe de travail (à l'exception toutefois de celle qui concernait leurs revendications tendant à supprimer les articles 9 § 2 et 39 § 4, eu égard aux inconnues que présentait le calcul et qui figure dans les trois montants ci-dessus respectivement pour 120 millions, 20 millions et 25 millions.)

Compte tenu de cette incidence financière élevée, le Gouvernement a estimé devoir procéder à un choix parmi ces revendications.

A. TOELICHTING VAN DE MINISTER, ADJUNCT VOOR FINANCIEN.

De Minister, Adjunct voor Financiën, heeft eerst een algemene toelichting gegeven, die men, hierna, samengevat en in haar vijf hoofdpunten verdeeld gelieve te vinden :

I. De wordingsgeschiedenis van de kwestie.

1. Nadat zij van het Contactcomité van de vaderlandslievende verenigingen een memorandum ontvangen had, waarin de eisen voorkomen welke die verenigingen bij voorrang stellen, heeft de regering een werkgroep tot stand gebracht die ermede belast is een onderzoek aan die aanspraken te wijden.

2. Deze werkgroep behelsde, eensdeels, de vertegenwoordigers van de meest belangrijke vaderlandslievende verenigingen (Nationaal Verbond der Politieke Gevangenen en Rechthebbenden — Actiecomité van de Weerstand — Nationale Strijdersbond — Nationaal Verbond van Oorlogsinvaliden — Nationaal Verbond der Oud-Krijgsgevangenen — Unie der Moeders en Vrouwen van Gefusilleerden en overleden politieke Gevangenen — Unie van de Inlichtings- en Actiediensten) en, anderdeels, gedelegeerden van de betrokken ministers.

3. De werkzaamheden van die werkgroep hebben geleid tot het opstellen van een gemeenschappelijk verslag, dat aan de regering is voorgelegd.

4. In de maand oktober 1962 heeft de Eerste-Minister de vertegenwoordigers bijeengeroepen van de vaderlandslievende verenigingen die in de werkgroep zitting gehad hadden en heeft hij hun de beslissingen van de regering, wat hun eisen betreft, medegedeeld.

5. In maart 1963 heeft de Ministerraad zijn akkoord betuigd over de tekst van het wetsontwerp, dat aan de Raad van State voorgelegd en, vervolgens, bij het bureau van de Senaat, ingediend werd.

**

II. De inhoud van het ontwerp.

In het verslag van de werkgroep waarvan hierboven sprake werd de jaarlijkse financiële terugslag van de eisen op $\pm$ 565 miljoen geraamd.

Gelet op het geleidelijk stijgende karakter van bepaalde maatregelen, was de financiële terugslag, voor de eerste twee jaren van toepassing, minder groot en bereikte hij onderscheidenlijk 301 miljoen en 380 miljoen.

Deze financiële gevolgen hebben de goedkeuring van de gedelegeerden van de vaderlandslievende verenigingen van de Werkgroep mogen wegdragen (met uitzondering, evenwel, van de terugslag die in verband stond met hun eisen die tot doel hadden de artikelen 9 § 2 en 39 § 4 op te heffen, ten aanzien van de onbekende factoren betreffende de berekening, en die in de drie vorenstaande bedragen, onderscheidenlijk voorkomt voor 120 miljoen, 20 miljoen en 25 miljoen).

Met inachtneming van die hoge financiële terugslag heeft de regering geoordeeld onder die eisen een keuze te moeten doen.

Il a retenu les points suivants :

a) majoration des pensions des veuves de guerre :

3 tranches de 4 % du montant en vigueur avant la loi de juillet 1960, prenant cours respectivement le 1 juillet 1963, le 1 juillet 1964 et le 1 juillet 1965.

Les associations patriotiques demandaient une majoration de 32 %, ramenée à 24 % compte tenu de ce que la loi de juillet 1960 leur a déjà accordé 8 %. La présente proposition leur donne donc une majoration de 20 % sur les 32 % sollicités.

b) majoration des allocations aux ascendants :

majoration de 25 % du montant actuel (les associations patriotiques demandaient une majoration de 50 %).

c) extension du délai pour le mariage des veuves 1940-45 mariées après le fait dommageable.

A l'heure actuelle, le délai est de 5 ans. Compte tenu de ce que pour les militaires de la guerre 1945-45, blessés en 1940, ce délai couvre pratiquement toute la durée de la guerre, les associations patriotiques ont demandé l'établissement d'un nouveau délai de 3 ans prenant cours à la promulgation de la loi de 1947 relative aux pensions de réparation.

Le Gouvernement s'est rallié à cette proposition.

d) pathologie concentrationnaire.

Les associations patriotiques et plus spécialement la Confédération Nationale des Prisonniers Politiques et Ayants droit, demandaient une majoration de 10 % pour les pensions de réparation des prisonniers politiques ayant subi une captivité d'au moins un an en déportation ou d'au moins 6 mois au Camp de Breen-donk.

Le Gouvernement s'est rallié au principe de cette revendication mais compte tenu de ce que la proposition des associations patriotiques aurait conféré à chacun des avantages différents selon leur degré d'invalidité (en effet, l'avantage pécuniaire est différent selon que l'on passe d'une pension de 20 à une pension de 30 %, d'une pension de 30 à une pension de 40 %, etc.), il a préféré créer une rente de pathologie concentrationnaire distincte de la pension de réparation mais dont le montant serait égal à celui d'une pension de réparation de 10 %, étant entendu que les bénéficiaires jouiraient des mêmes avantages annexes que les titulaires d'une pension de réparation de 10 %.

L'ensemble des avantages précités conduira, en 1963, à une dépense de $\pm$ 50 millions pour atteindre, progressivement, annuellement, $\pm$ 180 millions en 1966 (1964 : 120 millions; 1965 : 157 millions).

**

Zij heeft de navolgende punten aangehouden :

a) Verhoging van de pensioenen van de oorlogsweduwen :

3 tranches van 4 pct. van het bedrag dat van kracht was vóór de wet van juli 1960 en onderscheidenlijk ingaan op 1 juli 1963, 1 juli 1964 en op 1 juli 1965.

De vaderlandlievende verenigingen vroegen een verhoging met 32 pct., verminderd op 24 pct., aangezien de wet van juli 1960 hun reeds 8 pct. had toegekend. Het tegenwoordige voorstel verleent hun dus een verhoging van 20 pct. op de aangevraagde 32 pct.

b) Verhoging van de uitkeringen aan ascendenten :

Verhoging met 25 pct. van het huidige bedrag (de vaderlandlievende verenigingen vroegen 50 pct. verhoging).

c) Verlenging van de huwelijkstermijn voor de weduwen 1940-1945, die na het schadelijk feit gehuwd zijn.

Op dit ogenblik belooft de termijn vijf jaar. Erop gelet dat, voor de militairen van de oorlog 1940-1945 die in 1940 gekwetst werden, die termijn in de praktijk de ganse duur van de oorlog dekt, hebben de vaderlandlievende verenigingen het invoeren van een nieuwe termijn van drie jaar gevraagd, die zou ingaan op de datum van de afkondiging van de wet van 1947 betreffende de vergoedingspensioenen.

De regering heeft zich bij dit voorstel aangesloten.

d) Ziekelijke aandoeningen tengevolge van verblijf in een concentratiekamp.

De vaderlandlievende verenigingen en in het bijzonder het Nationaal Verbond van Politieke Gevangenen en Rechthebbenden vroegen een verhoging van 10 pct. voor de vergoedingspensioenen van de politieke gevangenen die ten minste één jaar gevangenschap ingevolge wegvoering of ten minste zes maanden in het kamp van Breendonk doorgebracht hebben.

De regering heeft zich met het beginsel van die eis verenigd, doch, erop gelet dat het voorstel van de vaderlandlievende verenigingen aan elkeen verschillende voordelen zou toegewezen hebben, naar gelang van hun graad van invaliditeit, (inderdaad, het geldelijk voordeel verschilt naargelang men van een pensioen van 20 op een pensioen van 30 pct. overgaat, van een pensioen van 30 op een pensioen van 40 pct., enz.) heeft zij er de voorkeur aan gegeven een van het vergoedingspensioen apart staande rente voor de aandoeningen ingevolge verblijf in een concentratiekamp in te voeren waarvan het bedrag echter zou gelijkstaan met dat van een vergoedingspensioen van 10 pct., met dien verstande dat de verkrijgers dezelfde extra-voordelen zouden genieten als de titularissen van een vergoedingspensioen van 10 pct.

De gezamenlijke vorenbedoelde voordelen zullen in 1963 tot een uitgave van $\pm$ 50 miljoen voeren, om geleidelijk per jaar $\pm$ 180 miljoen in 1966 te bereiken (1964 : 120 miljoen; 1965 : 157 miljoen).

**

III. Les revendications non retenues.

Par contre, le Gouvernement n'a pas retenu d'autres revendications considérées comme prioritaires par les associations patriotiques. En voici l'énumération :

— octroi d'une pension aux veuves remariées de la guerre 1940-45, ainsi qu'aux veuves remariées et redevenues veuves de la guerre 1940-45 : 17 à 36 millions.

— suppression des articles 9 § 2 et 39 § 4 des lois coordonnées sur les pensions de réparation : 20 à 120 millions (sous réserves) ;

— unification des taux de base des pensions de réparation pour toutes les victimes du devoir patriotique : 97 millions.

— octroi aux prisonniers politiques 1914-18 d'une rente de combattant : 3,5 millions.

**

IV. La disposition interprétative pour les chevrons de front des veuves 1914-1918.

De par l'article 6 de la loi du 10 août 1948, le législateur a procédé au doublement de la rente de chevrons de front.

Cet article 6 est ainsi conçu :

« Les titulaires de chevrons de front qui bénéficient, de ce chef, d'une rente attribuée en vertu de la loi du 1er juin 1919, modifiée par celle du 14 mai 1929, et qui sont en vie au premier jour du trimestre au cours duquel ils atteignent l'âge de 65 ans obtiennent, à partir de cette date, une majoration de 100 p.c. de la rente qui leur est attribuée.

Cette majoration est acquise dans les mêmes conditions, au premier jour du trimestre au cours duquel ils atteignent l'âge de 55 ans, à ceux des bénéficiaires d'une rente qui se trouvent dans les conditions exigées par l'arrêté royal du 14 mai 1932 pour obtenir la « carte du feu ». »

L'intention manifeste du Gouvernement, telle qu'elle résulte de l'exposé des motifs, était de réserver le bénéfice de ce doublement aux seuls titulaires de chevrons de front, à l'exclusion de leurs ayants droit.

Jamais, depuis 1918, une rente d'ayant droit ne fut accordée sur base d'un taux doublé.

Cependant, certaines veuves estimaient qu'elles avaient droit à une rente double et l'une d'elles a obtenu récemment de la Cour de Cassation un arrêt qui confirme son point de vue.

A ce stade de l'historique, il convient de rappeler que la loi du 1er juin 1919 comprend deux dispositions en matière de rente de chevrons de front pour les ayants droit :

« Article 10.

» En cas de décès du militaire, sa veuve touchera la rente à laquelle *il aurait eu droit*. En cas de décès

III. De niet aangehouden eisen.

Daarentegen heeft de regering andere eisen niet aangehouden, die door de vaderlandlievende verenigingen als prioritair beschouwd werden. Ziehier de opsomming ervan :

— verlening van een pensioen aan de hertrouwde weduwen van de oorlog 1940-1945, alsmede aan de hertrouwde weduwen die opnieuw weduwe van de oorlog 1940-1945 geworden zijn : 17 tot 36 miljoen ;

— opheffing van de artikelen 9 § 2 en 39 § 4 van de geordende wetten op de vergoedingspensioenen : 20 tot 120 miljoen (onder voorbehoud) ;

— gelijkschakeling van de basisbedragen van de vergoedingspensioenen voor al de slachtoffers van de vaderland plicht : 97 miljoen ;

— verlening, aan de politieke gevangenen 1914-1918, van een strijdersrente ; 3,5 miljoen.

**

IV. De uitleggende bepaling voor de frontstrepente van de weduwen 1914-1918.

Door artikel 6 der wet van 10 augustus 1948 heeft de wetgever de frontstrepente verdubbeld.

Dit artikel 6 luidt als volgt :

« De houders van frontstrepes, die uit dien hoofde een rente genieten, toegekend krachtens de wet van 1 juni 1919, gewijzigd bij die van 14 mei 1929, en die in leven zijn op de eerste dag van het trimester tijdens hetwelk zij de leeftijd van 61 jaar bereiken, verkrijgen, van deze datum af, een verhoging van 100 t.h. van de rente welke hun wordt verleend.

Deze verhoging wordt in dezelfde voorwaarden verkregen op de eerste dag van het trimester tijdens hetwelk zij de leeftijd van 55 jaar bereiken, door diegenen van de houders van een rente die voldoen aan de vereisten gesteld bij het koninklijk besluit van 19 mei 1932, om de « vuurkaart » te bekomen. »

De klaarblijkelijke bedoeling van de regering, zoals zij uit de memorie van toelichting volgt, bestond erin het genot van die verdubbeling alleen toe te kennen aan de titularissen van frontstrepes, met uitsluiting van hun rechthebbenden.

Nooit werd, sedert 1948, een rente van rechthebbende op basis van een verdubbeld bedrag toegekend.

Nochtans waren sommige weduwen van oordeel, dat zij recht hadden op een dubbele rente en een van die weduwen heeft kortgeleden van het Hof van Cassatie een arrest verkregen, dat haar standpunt bekrachtigt.

In dit stadium van de wordingsgeschiedenis dient in herinnering gebracht, dat de wet van 1 juni 1919 twee bepalingen ter zake van frontstrepente voor de rechthebbenden bevat :

« Artikel 10.

» Bij overlijden van de militair zal zijn weduwe de rente trekken waarop hij *recht zou gehad hebben*. Bij

de la veuve, la rente sera attribuée aux enfants jusqu'à ce qu'ils aient atteint respectivement l'âge de 18 ans ».

« Article 11.

» Si le bénéficiaire vient à mourir *après l'échéance de la rente*, celle-ci sera dévolue à sa veuve et, à son défaut, à ses enfants dans les conditions énoncées ci-dessus ».

Rapprochant ces textes de l'article 6 de la loi du 10 août 1948, la Cour de Cassation, dans un arrêt rendu en langue néerlandaise, dont on trouvera le texte original ci-contre et dont voici une traduction officieuse en langue française, considère que :

« Etant donné que l'article 6 exige donc que le titulaire des chevrons de front soit en vie le premier jour du trimestre au cours duquel, selon le cas, il atteint 65 ou 55 ans, les veuves et les enfants, se basant sur l'article 10 de la loi du 1er juin 1919, ne peuvent revendiquer une majoration de 100 p.c. prévue par l'article 6 de la loi du 10 août 1948; qu'en effet, l'article 10 précité habilite les veuves et les enfants à obtenir la rente prévue par la loi du 1er juin 1919 mêmes si le titulaire était décédé à l'époque à laquelle il aurait atteint l'âge qui rend exigible le droit à la rente;

» Considérant, au contraire, que rien ne s'oppose à ce que soient appliquées les dispositions de l'article 11 de la loi du 1er juin 1919 en faveur des veuves et des enfants, en ce qui concerne la majoration prévue par l'article 6 de la loi du 10 août 1948.

Qu'en effet, lorsque l'ayant droit vient à mourir après le 1er jour du trimestre au cours duquel il atteint l'âge de 65 ou 55 ans, il a obtenu le droit à la majoration prévue par l'article 6 de la loi du 10 août 1948 puisqu'il remplissait l'exigence posée par cette disposition pour son octroi et que la dévolution de la rente ainsi majorée en faveur de la veuve ou des enfants peut et doit se produire en application de l'article 11 de la loi du 1er juin 1919. »

Le raisonnement de la Cour de Cassation peut se résumer comme suit : en vertu de l'article 6 de la loi du 10 août 1948, le doublement de la rente n'est accordé qu'aux titulaires de chevrons de front en vie le premier jour du trimestre au cours duquel, selon le cas, ils atteignent 65 ou 55 ans.

Les veuves qui puisent leur droit à une rente de chevrons de front dans l'article 10 de la loi du 1er juin 1919 n'ont pas droit au doublement de la rente puisque leur mari n'était pas en vie le premier jour du trimestre au cours duquel il aurait atteint 65 ou 55 ans. Par contre, en ce qui concerne les veuves dont le mari vient à mourir après cet âge, la rente leur est dévolue

overlijden van de weduwe zal de rente aan de kinderen toegewezen worden tot wanneer zij onderscheidenlijk de leeftijd van 18 jaar bereikt hebben ».

« Artikel 11.

» Komt de verkrijger te sterven *na het verstrijken van de rente*, dan wordt deze toegewezen aan zijn weduwe en, bij dezer ontstentenis, aan haar kinderen, in de vorenbedoelde voorwaarden. »

Na een vergelijking van die teksten met artikel 6 der wet van 10 augustus 1948, verbelende het Hof van Cassatie in een in de Nederlandse taal gewezen arrest het volgende :

« Overwegende dat, daar artikel 6 aldus vergt dat de houder van frontstrepren in het leven zou zijn op de eerste dag van het trimester tijdens hetwelk hij, volgens het geval, 65 of 55 jaar bereikt, de weduwen en de kinderen, steunende op artikel 10 van de wet van 1 juni 1919, geen aanspraak kunnen maken op de bij artikel 6 van de wet van 10 augustus 1948 voorziene verhoging van 100 t.h.; dat inderdaad voornoemd artikel 10 de weduwen en de kinderen veroorlooft de door de wet van 1 juni 1919 voorziene rente te bekomen zelfs indien de houder van frontstrepren reeds overleden was op het tijdstip waarop hij de leeftijd zou hebben bereikt die het recht op de rente opvorderbaar maakt;

» Overwegende, intengedeel, dat niets in de wet staat opdat de bepalingen van artikel 11 van de wet van 1 juni 1919 ten voordele van de weduwen en van de kinderen zouden toegepast worden, wat de bij artikel 6 van de wet van 10 augustus 1948 voorziene verhoging betreft;

» Dat, inderdaad, wanneer de rechthebbende komt te sterven na de eerste dag van het trimester tijdens hetwelk hij de leeftijd van 65 of 55 jaar bereikt, hij het recht op de bij artikel 6 van de wet van 10 augustus 1948 voorziene verhoging had verkregen, vermits hij aan het door deze bepaling gesteld vereiste voor haar toekennen vervulde, en dat de overgang van de aldus verhoogde rente, ten voordele van de weduwe of van de kinderen mag en moet gebeuren bij toepassing van artikel 11 van de wet van 1 juni 1919. »

De redenering van het Hof van Cassatie kan samengevat worden als volgt : krachtens artikel 6 der wet van 10 augustus 1948 wordt de verdubbeling van de rente slechts toegekend aan de titularissen van frontstreprenrenten die in leven zijn op de eerste dag van het kwartaal in de loop waarvan, naar het geval, zij 65 of 55 jaar oud worden.

De weduwen die haar recht op een frontstreprenrente uit artikel 10 der wet van 1 juni 1919 halen bezitten geen recht op de verdubbeling van de rente, vermits haar man niet in leven was op de eerste dag van het kwartaal in de loop waarvan hij 65 of 55 jaar oud zou geworden zijn. Daarentegen, wat betreft de weduwen wier man na die leeftijd overlijdt, wordt de

telle quelle. Celle-ci ayant été majorée au moment où le mari a atteint 65 ou 55 ans, les veuves ont droit à une rente doublée.

La disposition interprétative trouve sa justification d'une part dans l'exposé des motifs de la loi du 10 août 1948 (qui visait les seuls titulaires de chevrons de front sans parler de leurs ayants droit) et d'autre part dans les conséquences — illogiques, il faut bien l'avouer — de l'arrêt de la Cour de Cassation puisque les veuves de guerre dont le mari a vécu jusqu'à 55 ou 65 ans auraient droit, en vertu de cet arrêt, au doublement de la rente tandis que les autres, et notamment celles qui ont perdu leur mari, soit au champ d'honneur, soit prématurément, seraient exclues de ce droit.

Incidence financière de l'arrêt de la Cour de Cassation.

a) doublement de la rente aux veuves visées par l'arrêt de la Cour de Cassation :

période du 1 janvier 1948 au 31 décembre 1962 :
± 495 millions.

(Le jeu de la prescription quinquennale ramènerait la dépense à 291 millions).

A partir du 1er janvier 1963, l'incidence financière annuelle serait de l'ordre de : 90 millions.

b) doublement de la rente à toutes les veuves :

les chiffres précités ne valent que pour la catégorie des veuves visées à l'article 11 de la loi du 1er juin 1919. Le Gouvernement ne pourrait doubler les rentes de ces veuves sans accorder le même avantage aux veuves dont le mari est mort soit prématurément, soit au champ d'honneur, c'est-à-dire aux veuves visées à l'article 10 de la loi du 1er juin 1919.

Dans ces conditions, les chiffres précités de :

496 millions;
291 millions et
90 millions, passeraient respectivement à
1.700 millions;
712 millions et
± 200 millions.

V. Conclusions.

De l'exposé ci-dessus, il résulte que le Gouvernement a retenu quatre revendications des associations patriotiques : trois relatives aux pensions de veuves et aux allocations d'ascendants, une relative à la pathologie concentrationnaire des prisonniers politiques.

En procédant à ce choix, le Gouvernement s'est inspiré du fait que les revendications relatives aux pensions de veuves et d'ascendants concernaient indistinctement toutes les associations patriotiques et qu'elles étaient considérées par elles comme jouissant d'une

rente haar toegewezen zoals zij is. Daar deze verhoogd werd op het tijdstip dat de man 65 of 55 jaar bereikte hebben de weduwen recht op een verdubbelde rente.

De uitleggende bepaling wordt gemotiveerd, eensdeels, in de memorie van toelichting op de wet van 10 augustus 1948 (die alleen de titularissen van frontstrepentrenten beoogde, zonder van hun rechthebbenden te gewagen) en, anderdeels, in de — men moet het wel toegeven, onlogische — gevolgen van het arrest van het Hof van Cassatie, vermits de oorlogsweduwen, wier man tot 55 of 65 jaar geleefd heeft, krachtens dit arrest zouden recht gehad hebben op de verdubbeling van de rente, terwijl de andere en, met name, zij die haar man hetzij op het veld van eer, hetzij voortijdig verloren hebben, uit dit recht zouden uitgesloten zijn.

Financiële terugslag van het arrest van het Hof van Cassatie.

a) Verdubbeling van de rente aan de bij het arrest van het Hof van Cassatie bedoelde weduwen :

Tijdperk van 1 januari 1948 tot 31 december 1962 :
± 495 miljoen.

(Door de werking van de verjaring na verloop van vijf jaar zou de uitgave op 291 miljoen verminderd worden).

Met ingang van 1 januari 1963 zou de *jaarlijkse* financiële terugslag circa 90 miljoen bereiken.

b) Verdubbeling van de rente voor al de weduwen :

De voormelde cijfers gelden slechts voor de in artikel 11 der wet van 1 juni 1919 bedoelde categorie van weduwen. De regering zou de renten van die weduwen niet kunnen verdubbelen zonder hetzelfde voordeel toe te kennen aan de weduwen wier man hetzij voortijdig, hetzij op het veld van eer, overleden is, d.w.z. aan de in artikel 10 der wet van 1 juni 1919 bedoelde weduwen.

Onder deze voorwaarden zouden de voormelde cijfers :

495 miljoen;
291 miljoen en
90 miljoen onderscheidenlijk stijgen tot :
1.700 miljoen,
712 miljoen en
± 200 miljoen.

V. Conclusies.

Uit de vorenstaande toelichting volgt, dat de regering vier eisen van de vaderlandlievende verenigingen aangenomen heeft : drie betreffende de weduwenpensioenen en de uitkeringen aan ascendenten, één betreffende de ziekelijke aandoeningen ingevolge verblijf van de politieke gevangenen in een concentratiekamp.

Bij het doen van die keuze heeft de regering zich laten leiden door het feit, dat de aanspraken betreffende de pensioenen van weduwen en van ascendenten zonder onderscheid al de vaderlandlievende verenigingen betroffen en dat zij door haar beschouwd wer-

super-priorité. Il a estimé également devoir proposer au Parlement une pension de réparation forfaitaire de 10 % (indépendante de la pension dont ils jouiraient éventuellement déjà à l'heure actuelle) en faveur des prisonniers politiques ayant subi une captivité totale d'au moins un an en déportation ou à Breendonk ou d'au moins six mois ininterrompus au camp de Breendonk, et cela eu égard aux conditions exceptionnellement pénibles de leur captivité et en réparation des séquelles tardives de celle-ci.

**

B. La discussion générale.

Après avoir admis qu'il s'impose d'intervenir en faveur des victimes de la guerre, et avoir affirmé qu'en ce domaine c'est la Belgique qui, de toutes les Nations, fait le plus, un membre constate que le projet de loi va, à nouveau, coûter très cher au pays. C'est à cause, croit-il, de la politique imprudente menée par nos Gouvernants. En effet, après la guerre 14-18, on a dit aux Allemands : « vous allez payer une somme formidable », mais, comme on a négligé d'en fixer le montant exact, finalement les Allemands n'ont rien payé. Après la guerre 40-45, on n'a rien demandé à l'Allemagne alors qu'il eût été juste de l'obliger à réparer. Certes, il y a eu l'accord de Paris, relatif à la liquidation des biens allemands mis sous séquestre, et par lequel la Belgique devait recevoir environ deux à trois pour cent du pool général. Cela ne concernait malheureusement pas les réparations aux personnes physiques. Cependant, pour ce qui est des dommages à la Communauté juive, les Allemands ont, spontanément, alors qu'ils n'y étaient juridiquement pas obligés, versé un milliard de francs. En fait, conclut-il, dans tout cela, la Belgique paie, depuis longtemps, les conséquences de sa double erreur.

Le Ministre répond qu'il ne lui appartient pas d'apprécier ce que les Gouvernements d'après guerre 14-18 et d'après guerre 40-45 ont estimé devoir faire, en ce domaine, vis-à-vis de l'Allemagne vaincue. Ce qu'il peut dire c'est que le milliard de francs, versé par l'Allemagne, suite à la guerre 40-45, a été distribué aux victimes à qui il était destiné.

Un autre membre s'étonne de ce que l'article 5 du projet ne place pas tous les prisonniers politiques sur le même pied en ce qui concerne l'attribution de la rente viagère qui doit compenser la diminution spéciale physique et psychique provoqué par les conditions exceptionnellement pénibles de la captivité. Le projet n'attribue, en effet, cette rente qu'aux prisonniers politiques qui ont été, soit internés durant un temps donné à Breendonk, soit déportés dans des camps allemands. Or, selon lui, les prisonniers politiques internés durant de très longues périodes, dans d'autres prisons, ont, généralement, connu des conditions d'existence très sévères et ont souffert physiquement et moralement tout autant.

den als rechthebbend op een super-voorrang. Zij heeft eveneens geoordeeld aan het Parlement een forfaitair vergoedingspensioen van 10 pct. te moeten voorstellen (buiten het pensioen dat zij, eventueel, reeds thans mochten genieten) ten bate van de politieke gevangenen die een totale gevangenschap van ten minste een jaar wegvoering of in Breendonk of ten minste zes ononderbroken maanden in het kamp van Breendonk geleden hebben en zulks ten aanzien van de uitzonderlijke pijnlijke voorwaarden van hun gevangenschap en tot schadeloos stellen voor de latere gevolgen hiervan.

**

B. Algemene beraadslaging.

Na te hebben aanvaard, dat het noodzakelijk is ten gunste van de oorlogsslachtoffers handelend op te treden en met stelligheid te hebben verklaard dat, op dit gebied België, onder al de Naties, de grootste inspanning levert, stelt een lid vast dat het ontwerp van wet opnieuw het land zeer veel geld zal kosten. Dit is, naar zijn mening, te wijten aan het onbedachte beleid dat door onze bewindslieden gevoerd werd. Inderdaad, na de oorlog 1914-1918 heeft men aan de Duitsers gezegd : « Gij zult een buitengewoon hoge som betalen », doch, daar men nagelaten heeft het juiste bedrag ervan vast te stellen hebben de Duitsers, ten slotte, niets betaald. Na de oorlog 1940-1945 heeft men van Duitsland niets gevraagd, terwijl het billijk zou geweest zijn dit land ertoe te dwingen de geleden schade te vergoeden. Zeker, er is een akkoord van Parijs gekomen, betreffende de liquidatie van de gesequesteerde Duitse goederen, waarbij België ongeveer 2 tot 3 pct. van de algemene pool moest ontvangen. Dit betrof ongelukkig niet de vergoedingen aan natuurlijke personen. Nochtans, wat de schade aan de joodse gemeenschap betreft, hebben de Duitsers spontaan, daar waar zij er op juridische gronden niet toe gedwongen waren, een miljard frank gestort. In feite, besluit het lid, betaalt België in heel deze aangelegenheid, al lang, de gevolgen van zijn tweevoudige dwaling.

De Minister antwoordt dat het niet op hem berust een oordeel te vellen over wat de regeringen van na de oorlog 1914-1918 en van na de oorlog 1940-1945 geacht hebben op dit gebied te moeten doen ten opzichte van het overwonnen Duitsland. Wat hij wel kan zeggen is, dat het door Duitsland, ingevolge de oorlog 1940-1945, gestorte miljard frank verdeeld werd onder de slachtoffers voor wie het bestemd was.

Een ander lid verwondert er zich over, dat artikel 5 van het ontwerp niet alle politieke gevangenen op dezelfde voet behandelt, wat betreft de toekenning van de tot vergoeding van door de uitzonderlijke pijnlijke voorwaarden van de gevangenschap teweeggebrachte bijzondere lichamelijke en psychische minderwaardigheid. Het ontwerp kent deze rente inderdaad slechts toe aan de politieke gevangenen die, hetzij gedurende een bepaalde tijd in Breendonk geïnterneerd, hetzij naar Duitse kampen weggevoerd werden. Welnu, naar zijn mening hebben de politieke gevangenen, die gedurende zeer lange tijdperken in andere gevangenissen werden opgesloten, over het algemeen zeer strenge bestaansvoorwaarden ondervonden en evenzeer lichamelijk en geestelijk geleden.

Le Ministre rappelle, à ce propos, que le Gouvernement s'est rallié aux vues des associations patriotiques relatives à la réparation de ce qu'on appelle la pathologie concentrationnaire et que cette dernière contient, en elle-même, une distinction médicale de l'état de santé postérieur des prisonniers politiques selon qu'ils ont connu telle ou telle forme d'internement.

Un Commissaire constate que la Fédération des Anciens Prisonniers de Guerre a participé aux travaux du Groupe de Travail créé par le Gouvernement, qu'elle y a présenté des revendications, mais que, pratiquement, aucune d'elles n'est satisfaite par les dispositions du projet de loi. Il cite notamment la revendication du doublement de la rente de captivité et surtout celle, selon lui particulièrement légitime, relative à l'unification des taux de base des pensions de réparation pour toutes les victimes du devoir patriotique. Pour illustrer sa pensée à ce dernier sujet, il explique qu'un prisonnier de guerre, devenu tuberculeux suite à un travail harassant dans une mine de sel, a subi ce préjudice parce qu'au point de départ il avait les armes à la main lorsqu'il a été fait prisonnier et qu'il mérite, dès lors, d'être mis sur le même pied qu'un ancien combattant devenu tuberculeux.

Je comprends, rétorque le Ministre, le raisonnement du Commissaire intervenant, mais, il faut replacer le tout dans son cadre global. Tout d'abord, la revendication du doublement de la rente de captivité n'a pas été présentée, par la Fédération des Anciens Prisonniers de Guerre, lors des débats du Groupe de Travail. Ensuite, il faut savoir que, du fait que cette rente de captivité prend cours au moment où le prisonnier de guerre atteint l'âge de 55 ans, c'est pratiquement maintenant qu'elle commence sérieusement à entrer en vigueur, et la charge financière qu'elle provoque va aller amplifiant au fil des années futures. Pour le reste, le Gouvernement s'est trouvé devant une avalanche de revendications, totalement ou partiellement défendables, mais qui, globalement chiffrées, formaient, au total, une dépense impossible d'autant plus que cette dernière n'était pas compensée par des ressources correspondantes.

Le même Commissaire réplique qu'il suffit de lire régulièrement la chronique nécrologique des journaux pour se rendre compte du rythme de disparition des anciens prisonniers de guerre ce qui rend non fondée la crainte de voir les charges amplifier. De plus, ajoute-t-il, au début de 1940 le Parlement a voté une loi, connue sous le vocable « impôt du sang », qui n'a pas été appliquée, et qui, cependant, aurait apporté des ressources au Trésor pour compenser les dépenses de réparation aux victimes de la guerre.

En ce qui concerne « l'impôt du sang », constate le Ministre, ce n'est pas le fait de l'actuel Gouvernement de n'avoir pas appliqué cette loi dont il faut savoir reconnaître qu'elle a dû, en raison des circonstances de l'époque, être votée dans un climat psychologique tout à fait spécial. Si, actuellement, on réfléchit sérieusement, il faut déceler que cette loi frapperait de sa

Naar aanleiding hiervan brengt de Minister in herinnering dat de regering zich verenigd heeft met de gezichtspunten van de vaderlandlievende verenigingen betreffende de vergoeding van hetgeen men de ziekelijke aandoeningen ingevolge verblijf in een concentratiekamp noemt en dat deze, in zichzelf, een medisch onderscheid van de latere gezondheidstoestand van de politieke gevangenen behelzen naargelang zij deze of gene vorm van internering gekend hebben.

Een commissielid stelt vast, dat het Verbond van Oudkrijgsgevangenen deelgenomen heeft aan de werkzaamheden van de door de regering tot stand gebrachte werkgroep, dat het daarop eisen naar voren gebracht heeft, maar dat, in de praktijk, aan geen van die eisen door de bepalingen van het wetsontwerp wordt voldaan. Hij vermeldt, o.m., de eis tot verdubbeling van de gevangenschapsrente en vooral de naar zijn mening, bijzonder gewettigde eis betreffende de gelijk-schakeling van de basisbedragen van de vergoedingspensionen voor al de slachtoffers van de vaderlandlievende plicht. Om zijn denkbeeld omtrent dit laatste punt te verduidelijken legt hij uit, dat een krijgsgevangene, die aan longtering lijdt tengevolge van afmattend werk in een zoutmijn, schade geleden heeft omdat hij bij het vertrekpunt de wapens in de hand had toen hij gevangen genomen werd, en dat hij, bijgevolg, verdient op gelijke voet gesteld te worden met een teringlijder geworden oudstrijder.

De Minister antwoordt, dat hij wel begrip kan tonen voor de argumenten van het lid dat het woord heeft gevoerd, doch dat het gehele vraagstuk in zijn globaal kader dient te worden gezien. Ten eerste is de eis tot verdubbeling van de gevangenschapsrente door het Verbond van de oud-krijgsgevangenen niet naar voren gebracht tijdens de besprekingen van de werkgroep. Ten tweede dient men ermede rekening te houden, dat de krijgsgevangenschapsrente ingaat wanneer de krijgsgevangene de leeftijd van 55 jaar bereikt, dat zij dus, praktisch gesproken, nu haar volle uitwerking zal gaan doen gevoelen en dat de daardoor medegebrachte financiële lasten in de komende jaren nog zullen toenemen. Voorts stond de regering voor een stortvloed van geheel of gedeeltelijk verantwoorde eisen, die globaal becijferd, een ondraagbare uitgave betekenden, vooral daar zij niet kon worden gedekt door overeenstemmende inkomsten.

Hetzelfde lid antwoordt daarop dat het voldoende is geregeld de overlijdensberichten in de pers te lezen om vast te stellen hoe vlug de oud-krijgsgevangenen verdwijnen, zodat men niet behoeft te vrezen dat de lasten alsmaar zullen toenemen. Verder merkt hij op dat begin 1940 het parlement een onder de benaming « bloedbelasting » bekende wet heeft aangenomen, die niet is toegepast ofschoon zij de Schatkist inkomsten zou hebben opgeleverd ter dekking van de aan de oorlogsslachtoffers uit te keren vergoedingen.

De Minister stelt vast dat het niet de huidige regering is die de wet op de « bloedbelasting » niet heeft toegepast en dat men overigens moet toegeven dat zij, gelet op de toenmalige omstandigheden wellicht, in een zeer bijzonder psychologisch klimaat is aangenomen. Wie zich thans ernstig daarover beraadt moet tot het besluit komen dat die wet in haar gestrengheid de van

sévérité : les exemptés du service militaire, c'est-à-dire, notamment, les fils de familles nombreuses déjà défavorisés par la charge de soutenir des frères, des sœurs, voir des parents; les malades, les infirmes, les handicapés qu'un triste sort a placés dans cette condition humaine non voulue ni souhaitée. Et, pour ce qui est du rythme de décès des patriotes actifs, s'il est vrai qu'il en est trop, à notre gré, que la mort frappe prématurément, la vérité mathématique oblige à constater que le nombre de ceux que le destin favorise dans leur durée de vie reste, heureusement, si important que, lors de la discussion du dernier Budget des Pensions, on a été obligé de prolonger, jusqu'à l'année 1983, la durée du Fonds des Dotations pour satisfaire aux engagements justement contractés.

Intervenant à l'ouverture du débat de la seconde séance, le Président de la Commission signale qu'il a reçu une délégation de dirigeants des Associations patriotiques qui l'ont prié d'essayer de faire accélérer les travaux de telle sorte que le projet de loi puisse être voté avant les vacances parlementaires. Ils ont cependant ajouté que le projet ne répondait pas entièrement à leurs espoirs, notamment en ce qui concerne l'augmentation prévue des pensions des veuves qu'ils souhaitent être de l'ordre de 24 % alors que le Gouvernement l'a fixée à 12 %, en l'échelonnant sur trois ans, délai, qu'à défaut de satisfaire à leur revendication initiale, ils désireraient voir ramener à deux ans par un vote de la Commission des Finances. Une autre de leurs déceptions réside dans la non-suppression des articles 9, paragraphe 2 et 39, paragraphe 4 des lois coordonnées sur les pensions de réparation, et leur troisième amertume est de ne pas voir les prisonniers politiques de la guerre 14-18 placés sur le même pied que leurs camarades de la guerre 40-45. Ayant, en conclusion de l'entretien, déclaré que leurs propres calculs des incidences financières ne correspondaient pas à ceux du Gouvernement, le Président de la Commission les a priés de lui faire tenir la liste de leurs évaluations ce qu'ils n'ont malheureusement pas fait.

Enchaînant sur cette déclaration du Président, le Vice-Président de la Commission annonce qu'il a reçu, de la Fédération Nationale des Militaires Mutilés et Invalides de Guerre, une lettre reprenant les observations présentées à M. le Président de la Commission. Il ajoute qu'il a été surpris par ce qu'avait eu d'anormalement mouvementé une réunion d'Anciens Prisonniers de Guerre, tenue récemment au Borinage. Si, dit-il, le Gouvernement a maintenu le contact avec les associations patriotiques, il s'impose de faire une réponse appropriée aux déclarations excessives, sinon intempestives, qui ont été faite au cours de cette réunion. Dans la négative, il s'impose tout autant que le Gouvernement rétablisse le contact avec les associations patriotiques afin d'assainir définitivement le climat.

Le Ministre affirme que des contacts suivis ont eu lieu entre le Gouvernement et les associations patriotiques et qu'il n'existe aucune raison de ne pas les continuer. Puis il répète le processus utilisé qui a finalement abouti au dépôt d'un projet de loi aux dispositions duquel le Gouvernement entend se limiter parce

militaire dienst vrijgesteld zou treffen, dus vooral de zonen uit grote gezinnen, op wie reeds de last drukt broeders, zusters en soms ouders te moeten ondersteunen, de zieken, de gebrekkigen, de gehandicapten, die het lot heeft veroordeeld tot een onfortuinlijk bestaan, dat zij noch gewild noch gewenst hebben. Met betrekking tot het overlijdensritme van de actieve patriotten merkt hij op dat er weliswaar voor ons gevoelen te veel zijn die voortijdig overlijden, ... doch dat anderzijds uit de cijfers blijkt dat het aantal van hen aan wie een gunstig lot een lang leven toekent gelukkig zo aanzienlijk blijft dat bij de bespreking van de jongste pensioenbegroting de duur van het Fonds der dotatie tot 1983 moest worden verlengd teneinde alle terecht aangegane verbintenissen te kunnen voldoen.

In het begin van de tweede vergadering deelt de voorzitter van de commissie mede dat hij een afvaardiging heeft ontvangen van leiders der vaderlandlievende verenigingen, die hem hebben verzocht te pogen de werkzaamheden te bespoedigen, opdat het ontwerp nog voor het reces zou kunnen worden goedgekeurd. Zij hebben verder opgemerkt dat het ontwerp niet helemaal aan hun verzuchtingen beantwoordde, met name ten opzichte van de in uitzicht gestelde verhoging van de weduwenpensioenen, waarvoor zij een verhoging met 24 pct. wensten, terwijl de regering slechts tot 12 pct. is gegaan over een termijn van drie jaren; daar aan hun oorspronkelijke geen voldoening is geschonken, wensten zij dat een stemming van de commissie voor de financiën die termijn tot twee jaar zou beperken. Zij zijn ook teleurgesteld door het niet-opheffen van de artikelen 9, § 2 en 39, § 4 van de geordende wetten op de vergoedingspensioenen. Hun derde bezwaar geldt het feit dat de politieke gevangenen van 1914-1918 niet op dezelfde wijze worden behandeld als hun makkers van 1940-1945. Bij het slot van het onderhoud verklaarden zij dat hun eigen berekening van de financiële gevolgen niet overeenstemden met die van de regering, waarop de voorzitter van de commissie hen heeft verzocht hem de lijst van hun ramingen te doen geworden, wat jammer genoeg niet is gebeurd.

De ondervoorzitter van de commissie knoopt aan bij die toelichting van de voorzitter en deelt mede dat hij vanwege het Nationaal Verbond van de verminkte militairen en oorlogsinvaliden een brief heeft ontvangen waarin de aan de voorzitter van de commissie gedane opmerkingen worden overgenomen. Hij zegt verder dat hij verrast is geweest door het ongewoon woelige verloop van de vergadering van oud-krijgsgevangenen, welke onlangs in de Borinage is gehouden. Indien de regering, aldus de ondervoorzitter, in contact is gebleven met de vaderlandlievende verenigingen, dan is het geboden een gepast antwoord te geven op de buitensporige en zelfs onbekookte verklaringen welke tijdens die vergadering zijn afgelegd. Zoniet is het evenzeer geboden dat de regering opnieuw contact zou nemen met de vaderlandlievende verenigingen ten einde de sfeer definitief te saneren.

De Minister bevestigt dat er voortdurend contact is geweest tussen de regering en de vaderlandlievende verenigingen en dat er geen reden is om die contacten niet aan te houden. Hij wijst nogmaals op de gevolgde procedure, die uiteindelijk heeft geleid tot het indienen van een ontwerp van wet, aan welks bepalingen de

qu'il est financièrement impossible de donner satisfaction à toutes les revendications puisqu'elles entraîneraient, dans le cas le plus favorable, des dépenses supplémentaires situées entre un demi-milliard et un milliard de francs, à quoi, dans le cas où il faudrait se rallier au récent avis de la Cour de Cassation relatif aux chevrons de front des veuves 14-18, s'ajouterait une nouvelle dépense de 712 millions.

Revenant sur le récent congrès de la Fédération des Anciens Prisonniers de Guerre, un Commissaire déclare, qu'au vu des relations de presse, il s'est efforcé de comparer, sans y parvenir, les revendications que cette organisation affirme avoir présentées avec celles que le Gouvernement dit avoir reçues par le canal du Groupe de Travail. Dans l'exposé général du Ministre figurent quatre revendications dites non retenues. L'une d'entre elles, celle relative à l'unification des taux de base des pensions de réparation pour toutes les victimes du devoir patriotique, est également constatée comme non retenue par le congrès des Anciens Prisonniers de Guerre. Mais ces derniers prétendent que trois autres revendications n'ont pas été retenues, à savoir : 1. la possibilité pour les Anciens Prisonniers de Guerre de prendre leur pension à soixante ans; 2. l'égalisation des taux de la rente de captivité 40-45 avec celles des Forces de Grande-Bretagne; 3. l'incorporation, pour le calcul de la pension, des années de captivité et de service militaire, pour les Anciens Prisonniers de Guerre occupés au service de l'Etat, des Provinces et des Communes. La question qui se pose est de savoir si ces revendications figuraient dans le dossier du Groupe de Travail ou si elles ont surgi après coup.

Un Commissaire déplore que le Mouvement des Anciens Prisonniers de Guerre prenne une orientation discutable qui le conduit à présenter, à la fois, des revendications justes et d'autres qui sont nettement démagogiques. Parmi ces dernières, il range celle relative au doublement de la rente de captivité, car, selon lui, la décence impose de ne pas vouloir monnayer, à outrance, la captivité sous prétexte de sacrifice consenti alors que devenir prisonnier n'est pas un acte volontaire. C'est là parmi d'autres, une réflexion qu'il n'a pas manqué de dire à ses camarades Anciens Prisonniers de Guerre et surtout à leurs dirigeants dont il n'admet pas la façon généralement cavalière et démagogique de parler et d'écrire qui ne peut que nuire à leur cause plutôt que de lui être favorable. Peut-être ces derniers ne se rendent-ils pas bien compte, comme c'est le cas dans beaucoup d'autres organisations, que leurs assemblées ne sont nombreuses et suivies que quand ils sensibilisent leurs membres sur les problèmes matériels souvent exagérés alors que les problèmes moraux, civiques et idéalistes n'attirent malheureusement plus le public et sombrent dans une indifférence regrettable. Par contre, il est des revendications raisonnables et justes que le Gouvernement devrait mieux considérer et s'efforcer de satisfaire. Par exemple, il est franchement inadmissible qu'une réparation différente soit accordée pour la même maladie ou la même mutilation selon qu'on est prisonnier politique ou prisonnier de guerre. Ces revendications légitimes ont fait l'objet d'une proposition de loi signée par des parlementaires de tous les partis, et déposée à la Cham-

regering zich zal houden, daar het financieel onmogelijk is in te gaan op alle eisen, wat in het gunstigste geval tot bijkomende uitgaven van een half tot één miljard zou leiden, waarbij, indien er zou moeten worden rekening gehouden met het recente advies van het Hof van Cassatie betreffende de frontstrepen van de weduwen 1914-1918, nog eens 712 miljoen zou moeten worden gevoegd.

Terugkomend op het jongste kongres van het Verbond der oud-krijgsgevangenen zegt een lid van de commissie dat hij na lezing van de persverslagen tevergeefs gepoogd heeft de eisen welke die vereniging, naar zij beweert, heeft naar voren gebracht, te vergelijken met die welke de regering verklaart via de werkgroep te hebben ontvangen. In de algemene uiteenzetting van de minister komen vier « niet aangehouden » eisen voor. Een ervan, die betreffende de éénmaking van de basisbedragen van de vergoedingspensioenen voor alle slachtoffers van de vaderlandse plicht, is ook volgens het kongres van de oud-krijgsgevangenen niet aangehouden. De oud-krijgsgevangenen beweren echter dat nog drie andere eisen niet aangehouden werden, namelijk : 1° de mogelijkheid voor de oud-krijgsgevangenen om op zestigjarige leeftijd met pensioen te gaan; 2° de gelijkmaking van de bedragen van de gevangenschapsrente 1940-1945 met die van de strijdkrachten in Groot-Brittannië; 3° het inaanmerking nemen, voor het berekenen van het pensioen, van de jaren gevangenschap en militaire dienst voor de oud-krijgsgevangenen in Staats-, provincie- of gemeentedienst. De vraag is of die eisen voorkwamen in het dossier van de werkgroep of nadien te berde zijn gebracht.

Een lid van de commissie betreurt het dat de beweging van de oud-krijgsgevangenen thans een betwistbare houding aanneemt en tegelijker tijd rechtvaardige doch ook werkelijk demagogische eisen naar voren brengt. Demagogisch acht hij de eis betreffende de verdubbeling van de gevangenschapsrente, want volgens hem behoort men fatsoenshalve geen buitensporige financiële vergoeding te vragen voor de krijgsgévangenschap, die men voorstelt als een offer dat men heeft gebracht, terwijl nochtans niemand vrijwillig krijgsgévangene is geworden. Hij heeft niet nagelaten zijn kameraden oud-krijgsgevangenen en vooral hun leiders op die bedenking te wijzen. Volgens hem zijn die leiders in hun uittalingen en hun artikels doorgaans te voortvarend en demagogisch, wat de zaak die zij willen dienen integendeel alleen maar kan schaden. Misschien geven zij er zich niet terdege rekenschap van dat, zoals bij vele andere verenigingen, hun vergaderingen slechts talrijk worden bijgewoond wanneer zij hun leden gevoelig maken voor vaak opgeschroefde materiële vraagstukken, terwijl de zedelijke, staatsburgerlijke en idealistische vraagstukken helaas geen publiek meer aantrekken en op een betreurenswaardige onverschilligheid stuiten. Daarentegen zijn er redelijke en rechtvaardige eisen, welke de regering beter zou moeten onderzoeken en pogen te voldoen. Zo is het bijvoorbeeld werkelijk onaanvaardbaar dat voor dezelfde ziekte of verminking een verschillende vergoeding wordt toegekend al naar het gaat om een politieke gevangene of een krijgsgévangene. Aan die gewettigde eisen is tegemoet gekomen in een voorstel

bre le 21 décembre 1961. A l'époque, le Gouvernement a indiqué qu'il joindrait cette proposition à ses propres projets, et, à l'étonnement général, il a déposé son projet au Sénat alors qu'il eut été logique de le confier à la discussion de la Chambre pour permettre un débat général sur les deux documents. C'est là une espèce de « jeu de cache-cache » qui doit cesser, et, après avoir voté, rapidement, l'actuel projet du Gouvernement, il faut que ce dernier réexamine toute la situation, à défaut de quoi, précise le Commissaire intervenant, des parlementaires anciens prisonniers de guerre — dont lui-même — déposeront une nouvelle proposition de loi sérieuse, défendable, n'excluant pas, puisqu'on exige des ressources compensatoires, la reprise de l'idée de « l'impôt du sang » ou de toute autre taxe militaire à déterminer.

Un autre Membre rappelle que la déclaration gouvernementale du mois de mai 1961 était muette quant aux revendications des associations patriotiques et il rend hommage au Ministre qui comble ce silence en présentant un projet de loi et en insistant pour qu'il soit rapidement voté. Toutefois, il constate que le Ministre cite des chiffres d'incidence financière alors que les associations patriotiques en publient d'autres, et il s'inquiète des différences, parfois considérables, qui séparent les premiers des seconds. Les bases de calculs sont-elles différentes, demande-t-il, et pourquoi. Si, par exemple, les anciens prisonniers de guerre se sont trompés dans leurs évaluations, c'est sûrement de bonne foi. Tous les Commissaires devraient être mis en possession des documents de base pour qu'ils puissent, d'abord, apprécier, et, ensuite, être à même de répondre à leurs interlocuteurs éventuels. De plus, ajoute ce Commissaire, il faut savoir reconnaître, qu'encore actuellement, les agents des services publics qui font leur service militaire restent désavantagés par rapport à leurs collègues qui ne le font pas, ce qui est indéfendable.

Un membre s'ingurge contre l'opinion que les anciens prisonniers de guerre n'auraient pas consenti de sacrifices volontaires. Il dit connaître des centaines de prisonniers qui ont magnaniment refusé la liberté qui leur était offerte. Ce sont là des actes méritoires qu'il faut considérer à leur juste valeur. Revenant ensuite sur les travaux du Groupe de Travail, l'intéressé demande que soit fournie la liste des personnes qui y ont participé, ce que le Ministre accepte volontiers, de remettre pour qu'elle figure dans le rapport.

Répondant alors aux différents intervenants, le Ministre refait le point dans le but, dit-il, de bien éclaircir la situation. Il faut faire une nette démarcation entre ce que le projet de loi contient et ce que veulent les autres revendications des associations patriotiques. Placé devant un choix difficile, vu l'abondance et le coût énorme des revendications des associations patriotiques, le Gouvernement a donc décidé de satisfaire à quatre revendications prioritaires importantes dont l'incidence financière, établie de commun accord, et

van wet vanwege parlementsleden van alle partijen, dat op 21 december 1961 bij de Kamer is ingediend. De Regering heeft toen verklaard dat zij het bewuste voorstel bij haar ontwerpen zou voegen. Tot algemene verbazing heeft zij dan haar ontwerp bij de Senaat ingediend, waar het logisch zou geweest zijn het door de Kamer te laten bespreken ten einde een algemeen debat over de twee document mogelijk te maken. Aan een dergelijk verstoppertje spelen dient een einde te komen; nadat het huidige regeringsontwerp op korte termijn zal aangenomen zijn, moet de Regering de gehele toestand nogmaals onderzoeken, want anders, aldus nog steeds datzelfde lid, zullen parlementsleden oud-krijgsgevangenen — onder wie hij zelve — een nieuw ernstig en verantwoord voorstel van wet indienen dat, daar er overeenstemmende inkomsten worden vereist, het denkbeeld van een « bloedbelasting » of een andere nog nader te bepalen militaire taxe niet zal uitsluiten.

Een ander lid brengt in herinnering dat de regeringsverklaring van mei 1961 niets zegde over de eisen van de vaderlandlievende verenigingen en hij brengt hulde aan de Minister die dat stilzwijgen goedmaakt door een ontwerp van wet voor te leggen en aan te dringen op de spoedige aanneming daarvan. Hij merkt evenwel op dat de Minister betreffende de financiële gevolgen cijfers aanhaalt welke niet overeenstemmen met die van de vaderlandlievende verenigingen en hij spreekt zijn verontrusting uit over de soms grote verschillen tussen de aan beide kanten aangehaalde cijfers. Hij vraagt of en waarom de grondslagen voor de becijferingen verschillend zijn. Zo bijvoorbeeld de oud-krijgsgevangenen zich in hun ramingen hebben vergist, dan is zulks zeker te goeder trouw gebeurd. De basisdocumenten zouden aan alle leden van de Commissie ter hand moeten worden gesteld opdat zij zich eerst een oordeel zouden kunnen vormen en daarna hun eventuele gesprekpartners zouden kunnen beantwoorden. Bovendien, zo voegt dat lid er nog aan toe, dient men te erkennen dat ook thans nog het overheids-personeel dat zijn militaire dienst doet, benadeeld blijft ten opzichte van zijn collega's die geen militaire dienst moeten doen, wat niet kan worden goedgepraat.

Een lid protesteert tegen de bewering als zouden de oud-krijgsgevangenen geen vrijwillig offer hebben gebracht. Hij zegt dat hij honderden oud-gevangenen kent, die op grootmoedige wijze de hun aangeboden vrijheid hebben afgewezen. Zij hebben aldus zeer verdienstelijk gehandeld en hun houding behoort naar waarde te worden geschat. In verband met de werkzaamheden van de Werkgroep vraagt het lid om de lijst van de personen die daaraan hebben deelgenomen; de Minister zegt die lijst gaarne toe, zodat zij bij het verslag zal kunnen worden gevoegd.

De Minister antwoordt dan op de verschillende sprekers en maakt nogmaals het bestek op ten einde een duidelijk beeld van de toestand te geven. Men moet een scherp onderscheid maken tussen wat er in het ontwerp van wet staat en de overige eisen van de vaderlandlievende verenigingen. Gelet op de omvang en de grote kosten van de eisen van de vaderlandlievende verenigingen stond men voor een moeilijke keuze, zodat de Regering besloten heeft in te gaan op vier belangrijke prioritaire eisen, welker financiële gevol-

qui, de 50 millions en 1963, passera successivement, à 120 millions en 1964, 157 millions en 1965 et 180 millions en 1966, n'est contestée par personne. C'est cela le projet et c'est cela seul qui compte pour l'instant. Autre chose est l'incidence financière des revendications non retenues. Pour certaines d'entre elles, l'évaluation rencontre l'accord de tous. Pour d'autres, elle est contestée. Pour d'autres encore elle est indéterminable suite à l'absence d'éléments sûrs de calculs. Qu'on le veuille ou non, le tout réuni — qui sera détaillé dans une note précise jointe au rapport — dépasse largement le milliard de francs. Mais il ne faut cependant pas se borner à comparer ce chiffre avec ce que le Gouvernement accorde par son projet. Il n'est pas sans intérêt d'examiner l'évolution extrêmement favorable des engagements généraux des Gouvernements successifs en faveur des victimes du devoir patriotique. Ainsi, par exemple, au Budget général des Pensions, au Chapitre II qui concerne les pensions de guerre, le montant global est passé de quatre milliards quatorze millions en 1961 à quatre milliards deux cent soixante deux millions en 1963, soit deux cent quarante huit millions de plus qui deviendront trois cent six millions par l'application de l'actuel projet de loi. Et dans ce chiffre global d'engagements, pour pensions de guerre, de quatre milliards trois cent vingt millions, les victimes de la guerre 14-18 émargeront pour deux milliards trois cent soixante six millions tandis que celles de la guerre 40-45 recevront un milliard neuf cent cinquante quatre millions. De plus, par le canal du Budget de la Santé Publique, les victimes de la guerre, par l'intermédiaire jumelé de l'ONIG et de l'ONAC, qui recevaient, en 1961, grosso-modo, cinq cent vingt deux millions, recevront, en 1963, cinq cent cinquante six millions, soit trente trois millions et demi de plus. Sur ces deux sujets, une note précise, jointe au rapport, donnera, d'ailleurs, l'évolution des interventions de 1955 à 1963, et elle montrera, en dehors de toute politique de parti, les contributions complémentaires accordées, au fil du temps, par les Gouvernements successifs, tous soucieux d'honorer, au mieux, progressivement, et dans les limites budgétaires, les victimes du devoir patriotique.

Un Commissaire dit être très loin d'approuver toutes les initiatives du Comité de cette Fédération. Il estime d'ailleurs que, quand des associations ont tendance à s'institutionnaliser, la revendication à perpétuité tend aussi à devenir la raison d'être principale de certains comités dont beaucoup d'actions virent fatalement vers la démagogie. Toutefois, il croit qu'il faut désarmer l'injuste campagne menée, sur cette question, contre le Ministre responsable et le Gouvernement. Une analyse objective des revendications ferait sans doute apparaître qu'on pourrait sans incidence financière excessive, satisfaire la revendication dite de l'unification des taux de base des pensions de réparation — celle qui vise à faire monter le taux de base inférieur de 550 à 650 pour égaliser les deux régimes — sans, pour autant, nourrir la crainte de voir surgir, de la part de ceux qui ont déjà 650, une nouvelle revendication d'augmentation de leur taux.

A cela le Ministre répond que cette différenciation des taux de base n'est le fait ni de l'actuel Gouverne-

ment in gemeen overleg zijn vastgesteld en door niemand worden betwist en die van 50 miljoen in 1963 geleidelijk zullen oplopen tot 120 miljoen in 1964, 157 miljoen in 1965 en 180 miljoen in 1966. Dat staat in het ontwerp en dat alleen is voor het ogenblik van belang. Ander vraagstuk : de financiële gevolgen van de niet in aanmerking genomen eisen. Voor sommige daarvan is iedereen het eens over de ramingen. Voor andere worden de ramingen betwist. Voor nog andere is iedere raming onmogelijk, daar betrouwbare gegevens terzake ontbreken. Goedschiks kwaadschiks zullen de totale gevolgen — waaromtrent een bij het verslag gevoegde nota nadere gegevens zal verschaffen — het miljard ruimschoots te boven gaan. Men mag er zich echter niet toe beperken dit bedrag te vergelijken met wat de Regering in haar ontwerp toekent. Het is niet oninteressant de uiterst gunstige ontwikkeling na te gaan van de algemene verbintenissen van de opeenvolgende regeringen ten gunste van de slachtoffers van de vaderlandse plicht. Zo bijvoorbeeld is op de algemene pensioenbegroting, onder hoofdstuk II betreffende de oorlogspensioenen, het globale bedrag van 4 miljard 14 miljoen in 1961 gestegen tot 4 miljard 262 miljoen in 1963, een toeneming met 248 miljoen, welke de toepassing van het huidige ontwerp van wet op 306 miljoen zal brengen. Van dat globale cijfer van 4 miljard 320 miljoen als vastleggingen voor de oorlogspensioenen gaat 2 miljard 366 miljoen naar de slachtoffers van de oorlog 1914-1918 en 1 miljard 954 miljoen naar die van de oorlog 1940-1945. Bovendien zullen de oorlogsslachtoffers via de begroting van Volksgezondheid vanwege het N.W.O.I. en het N.W.O.S., die in 1961 ongeveer 522 miljoen ontvingen, in 1963 556 miljoen ontvangen, d.i. 33,5 miljoen meer. Nopens die twee punten zal een gedetailleerde bij het verslag te voegen nota trouwens het verloop aangeven van de tegemoetkomingen van 1955 tot 1963. Die nota zal, buiten alle partijpolitiek, aantonen welke aanvullende tegemoetkomingen de opeenvolgende regeringen in de loop der jaren hebben toegekend. Alle regeringen hebben zo goed mogelijk, geleidelijk en binnen de grenzen van de begrotingsmogelijkheden, de slachtoffers van de vaderlandse plicht willen eren.

Een lid zegt dat hij zeker niet alle initiatieven van het comité van het bedoelde Verbond kan goedkeuren. Hij is trouwens van mening dat, als verenigingen de neiging vertonen om zich te institutionaliseren, bepaalde comités hun hoofddreden van bestaan gaan zien in het te eeuwigden dage naar voren brengen van steeds nieuwe eisen, zodat hun optreden op vele punten onvermijdelijk in demagogie ontaardt. Hij is van oordeel dat de onrechtvaardige campagne welke dienomtrent tegen de verantwoordelijke Minister en de Regering wordt gevoerd, moet worden ontzenuwd. Uit een objectieve ontleding van de eisen zou waarschijnlijk blijken dat men zonder buitensporige financiële gevolgen zou kunnen voldoen aan de eis betreffende de eenmaking van de basisbedragen van de vergoedingspensioenen — waardoor dus het lager basisbedrag van 550 op 650 zou worden gebracht ten einde de beide stelsels gelijk te maken — zonder dat men daarom zou moeten vrezen dat degenen die reeds recht hebben op het bedrag 650, dan nieuwe eisen tot verhoging zouden naar voren brengen.

De Minister antwoordt daarop dat het bewuste verschil in de basisbedragen niet te wijten is aan de hui-

ment ni du projet en discussion puisqu'aussi bien c'est le Parlement d'après la guerre 40-45 qui, à tort ou à raison, a établi cette distinction. Y a-t-il, actuellement des raisons de supprimer cette différenciation ? On peut en débattre, mais, ce qui est certain, c'est qu'il faut environ cent millions pour satisfaire cette revendication des victimes de la guerre 40-45, et bien davantage encore si on en étend l'application aux victimes de la guerre 14-18. Dans le cadre budgétaire actuel, et sans apport de ressources supplémentaires correspondantes, le Gouvernement est malheureusement dans l'incapacité de donner satisfaction.

Devant cette argumentation, un autre membre dit constater que le Gouvernement a fait énormément en faveur des victimes des deux guerres et que, si l'on veut davantage aggraver les dépenses, il faut avoir le courage de proposer d'autres recettes. Au surplus, il s'insurge contre le fait qu'après la guerre 14-18 on s'est montré très généreux, en faveur de certains groupes, dans l'octroi des invalidités. Il en trouve la preuve dans le fait que 93 % des officiers généraux et 50 % des officiers inférieurs ont été déclarés invalides alors qu'il est loin d'être sûr que « les petits ploucs » ont bénéficié de la même sollicitude.

Deux Commissaires interviennent encore, l'un pour se demander si les difficultés rencontrées par le Gouvernement, sur cette question, ne proviennent pas du fait qu'un autre projet de loi prévoit d'accorder des dommages de guerre à une certaine catégorie d'inciviques, et l'autre pour déclarer que le projet de loi prévoyant d'accorder une pension aux Ministres perturbe supplémentairement l'atmosphère politique et indispose l'opinion publique, notamment les victimes des guerres.

Le Ministre répond que le projet de loi relatif aux dommages de guerre, déposé le 20 août 1962, n'a pu surprendre personne puisque la déclaration gouvernementale de mai 1961 annonçait « que les exclusions prévues à l'article 5 de la loi sur les dommages de guerre seraient partiellement supprimées dans le chef des personnes qui n'ont pas été condamnées et de celles qui n'ont été punies que de peines légères ». C'est d'ailleurs, en ce domaine, ajoute-t-il, la continuation de la politique d'apaisement, souhaité par la majorité du pays, et commencée sous le Gouvernement précédent. Trois étapes étaient à franchir. Deux l'ont été, la première, par la loi du 11 juillet 1960, qui permet de ne pas poursuivre la récupération intégrale des dommages et intérêts à des personnes qui avaient dû les payer du chef d'infractions aux dispositions des articles 101, 109, 113 et 123 *decies* du Code pénal, la seconde, par la loi du 30 juin 1961 qui restituait dans certains cas, des droits civils et politiques, et la troisième, dont il est maintenant question, et qui doit modifier les articles 3, 5 et 6 *bis* des lois relatives à la réparation des dommages de guerre aux biens privés, constitue la conclusion logique des deux législations précédentes.

Le Président met alors fin à la discussion générale en estimant, au travers du large et fructueux débat intervenu, qu'il est vivement souhaitable de voter rapi-

dige regering noch aan het thans besproken ontwerp, maar dat het Parlement na de oorlog 1940-1945 terecht of ten onrechte dat verschil heeft vastgesteld. Zijn er thans redenen om dat verschil ongedaan te maken ? Men kan daarover van gedachten wisselen, doch vast staat dat ongeveer 100 miljoen nodig is om aan die eis van de slachtoffers van de oorlog 1940-1945 te voldoen, en nog een veel groter bedrag indien de toepassing ervan wordt uitgebreid tot de slachtoffers van de oorlog 1914-1918. Binnen het kader van de huidige begroting en zolang er geen overeenstemmende bijkomende inkomsten voorhanden zijn, kan de Regering jammer genoeg niet op die eis ingaan.

Gelet op die argumenten stelt een ander lid vast dat de Regering zeer veel heeft gedaan voor de slachtoffers van de twee oorlogen. Hij zegt dat wie hogere uitgaven wil ook de moed moet hebben de daartoe nodige inkomsten voor te stellen. Verder laakt hij het feit dat men na de oorlog 1914-1918 zeer edelmoedig is geweest voor bepaalde groepen bij het toekennen van invaliditeiten. Ten bewijze daarvan haalt hij het feit aan dat 93 pct. van de opperofficieren en 50 pct. van de lagere officieren als invaliden zijn erkend, terwijl het alles behalve zeker is dat de gewone soldaten op evenveel tegemoetkomendheid hebben kunnen rekenen.

Twee leden voeren nog het woord. Het eerste lid vraagt of de moeilijkheden welke de Regering in verband met deze kwestie ondervindt, niet te wijten zijn aan het feit dat een ander ontwerp van wet vergoedingen voor oorlogsschade wil toekennen aan een bepaalde groep incivieken. Het tweede lid verklaart dat het ontwerp van wet tot toekenning van een pensioen aan de ministers de politieke sfeer nog meer verstoort en de openbare mening en met name de oorlogsslachtoffers ontstent.

De Minister antwoordt dat het op 20 augustus 1962 ingediende ontwerp van wet betreffende de oorlogsschade niemand kon verrassen, daar de regeringsverklaring van mei 1961 aankondigde dat « de uitsluitingen bedoeld in artikel 5 van de wet op de oorlogsschade gedeeltelijk zouden worden opgeheven voor de personen die niet waren veroordeeld of die slechts een geringe straf hadden ondergaan ». Hij voegt eraan toe dat aldus het door de meerderheid van het land wenselijk geachte verzoenende beleid wordt voortgezet, waarmede onder de vorige regering van wal was gestoken. Dit moest in drie stadia worden ten uitvoer gelegd. Het eerste stadium was de wet van 14 juli 1960, die het mogelijk maakte af te zien van de volledige invordering van de schadevergoeding, te betalen door de personen die zich schuldig hadden gemaakt aan overtreding van het bepaalde in de artikelen 104, 109, 113 en 123 *decies* van het Strafwetboek. Het tweede stadium was de wet van 30 juni 1961, die in bepaalde gevallen burgerlijke en politieke rechten terugschonk. In het derde stadium, dat nu aan de orde is, moet een wijziging gebracht worden in artikelen 3, 5 en 6 *bis* van de wetten betreffende de vergoeding van de oorlogsschade aan particulier bezit en dit zal het logische besluit zijn van de twee vorige wetten.

De voorzitter sluit dan de algemene beraadslaging en spreekt de mening uit dat het, na dit ruime en vruchtbare debat, ten eerste wenselijk is dat het ont-

dement le projet et d'inviter, ensuite, le Gouvernement à maintenir un contact étroit et constant avec les associations patriotiques en vue d'un réexamen ultérieur approfondi de leurs autres revendications raisonnables.

C. La discussion des articles.

Article premier.

Un membre ayant demandé s'il n'est pas possible, selon le vœu des associations patriotiques de ramener l'échelonnement de l'augmentation des pensions de veuves, de trois ans à deux ans, et le Ministre ayant répondu que, pour toutes les raisons déjà développées, le Gouvernement est obligé de s'en tenir à son projet, l'article est adopté à l'unanimité.

Article 2.

Aucune observation n'est formulée et l'article est adopté à l'unanimité.

Article 3.

Un membre demande quelle est la signification exacte de cet article à caractère technique. Le Ministre répond qu'en application des lois antérieures les pensions de guerre sont composées de deux éléments : l'un appelé le taux unique, l'autre la partie mobile, actuellement de l'ordre de 12,5 %. Les fluctuations de l'index jouent sur ces deux éléments. Par exemple, quand, suite à une augmentation de l'index, on doit augmenter les pensions de guerre de 2,5 %, il faut pratiquer les calculs séparément sur les deux éléments. En fusionnant ces divisions, on obtiendra un montant unique ce qui sera plus rationnel pour les calculs ultérieurs.

L'article est alors adopté à l'unanimité.

Article 3bis (nouveau).

A ce moment de la discussion, la Commission est saisie d'un amendement, proposé par un sénateur, figurant dans les documents parlementaires sous le titre : « Document de commission n° 1 — Finances — 1 juillet 1963 » et tendant à introduire, dans le projet, un article 3bis (nouveau) ainsi libellé : « Sont assimilés aux militaires belges visé ci-dessus, les ressortissants belges qui, n'étant plus astreints à des obligations militaires, ont contracté, au cours des hostilités, un engagement dans une armée alliée et y ont subi un dommage physique par le fait des services ainsi prestés, pour lequel une pension d'invalidité leur est versée par le Gouvernement allié ».

Présent à la séance, l'auteur de l'amendement signale immédiatement qu'un nouvel examen de son texte l'a amené à constater qu'au cas où la Commission

verp spoedig wordt aangenomen en dat daarna de Regering moet worden uitgenodigd om nauw en voortdurend in contact te blijven met de vaderlandlievende verenigingen, ten einde hun overige redelijke eisen later nogmaals grondig te onderzoeken.

C. Artikelsgewijze bespreking.

Artikel 1.

Het artikel wordt eenparig aangenomen nadat een lid heeft gevraagd of het niet mogelijk zou zijn, zoals de vaderlandlievende verenigingen wensen, de gespreide verhoging van de weduwenpensioenen van drie op twee jaren te brengen, waarop de Minister heeft geantwoord dat, om alle reeds aangenomen redenen, de Regering genoopt is zich aan haar ontwerp te houden.

Artikel 2.

Zonder opmerkingen wordt het artikel met algemene stemmen goedgekeurd.

Artikel 3.

Een lid vraagt welke de juiste betekenis is van dit artikel van technische aard. De Minister antwoordt dat, met toepassing van de vroegere wetten, de oorlogspensioenen uit twee onderdelen bestaan : het eenheidspercentage en het glijdende gedeelte, dat thans ongeveer 12,5 % bedraagt. De schommelingen van het indexcijfer beïnvloeden deze twee bestanddelen. Bijvoorbeeld, wanneer, als gevolg van een stijging van het indexcijfer, de oorlogspensioenen met 2,5 % verhoogd worden, moet de berekening van de twee afzonderlijke onderdelen verricht worden. Door het samensmelten ervan verkrijgt men een enkel bedrag, dat voor de latere berekeningen rationeler zal zijn.

Het artikel wordt met algemene stemmen aangenomen.

Artikel 3bis (nieuw).

Op dit ogenblik van de beraadslaging wordt bij de Commissie een amendement ingediend, voorgesteld door een senator, dat in de parlementaire stukken voorkomt onder de titel : « Commissiestuk n° 1 — Financiën — 4 juli 1963 », en dat strekt om in het ontwerp een nieuw artikel 3bis in te voegen luidend als volgt : « Worden met de hierboven bedoelde Belgische militairen gelijkgesteld, de Belgische onderdanen die, hoewel zij niet meer tot militaire dienst verplicht waren, in de loop van de vijandelijkheden een dienstverbintenis in een geallieerd leger gesloten hebben en er lichamelijke schade geleden hebben ingevolge de aldus verstrekte diensten, waarvoor hun door de geallieerde regering een invaliditeitspensioen wordt uitgekeerd. »

Op de vergadering aanwezig, wijst de indiener van het amendement er onmiddellijk op, dat een nieuw onderzoek van zijn tekst hem ertoe gebracht heeft vast

adopterait son amendement, ce dernier devrait constituer, non pas un article 3bis (nouveau), mais bien un article 9 (nouveau) du fait qu'il complète l'article 49 de la loi du 10 août 1948, loi à laquelle se réfère l'article 8 du projet.

Cela dit, il entreprend la justification de son amendement par la lecture du passage suivant de l'article 49 des lois coordonnées sur les pensions de réparation : « Les militaires belges qui, au cours des hostilités, ont été transférés sur les contrôles d'une armée alliée, avec l'autorisation du Gouvernement belge et y ont subi un dommage physique par le fait des services ainsi prestés et qui ont obtenu, à charge du Gouvernement allié et en raison de ce dommage, une pension d'invalidité inférieure à celle qu'ils auraient obtenu en vertu de la présente loi s'ils avaient subi le même fait, dans les mêmes conditions, à l'armée belge, peuvent recevoir, à charge de l'Etat belge, une pension annuelle égale à la différence entre ces deux pensions et soumise aux règles édictées par la présente loi ».

Cette disposition de la loi de 1948, continue-t-il, est très claire. Elle suffit à régler le cas des militaires belges transférés à une armée alliée. Elle couvre les cas les plus courants et les plus nombreux, par exemple les aviateurs belges qui ont servi, en 1940, dans l'Armée britannique, lors de la fameuse bataille aérienne de Londres. Malheureusement, elle ne couvre pas le cas du tout petit nombre de Belges, qui, n'étant plus en âge militaire, et, de ce fait, étant soustraits à tout accord préalable de leur Gouvernement ont voulu servir la cause commune en s'enrôlant dans une armée étrangère. Un exemple : un ingénieur, ancien combattant de la guerre 14-18, définitivement libéré des obligations militaires, se trouvait à Alexandrie lors du déclenchement de la guerre 40-45. Il s'est engagé dans l'armée anglaise d'Afrique, a participé à huit débarquements, a été grièvement blessé dans le désert, et, après être décédé, accidentellement, en Belgique, en 1945, a laissé une veuve et deux enfants qui ont dû se contenter de l'inférieure pension de réparation britannique, sans pouvoir, de plus, bénéficier des soins médicaux et pharmaceutiques. Cela prouve bien qu'il y a, dans la loi de 1948, une petite anomalie que n'a certainement pas voulue le législateur et qu'il serait sage et humain de corriger surtout que la rectification n'entraîne aucune charge financière sérieuse puisqu'elle ne concerne qu'un nombre infime de cas et qu'elle ne suscite pas la rétroactivité puisqu'elle n'est pas interprétative mais bien additive.

Le Ministre se déclare hésitant, non pas, dit-il, parce qu'il y a une sérieuse différence favorable entre la pension de réparation anglaise et la belge — la première étant de 32.500 francs et la seconde devenant, par le projet de loi, 49.900 francs, ce qui est tout à l'honneur de la Belgique — mais bien parce qu'il redoute qu'à côté des Belges enrôlés dans l'armée britannique, il s'en trouve, plus nombreux qu'on ne

te stellen dat, ingeval de Commissie zijn amendement mocht aannemen, de tekst daarvan niet een nieuw artikel 3bis zou moeten worden doch wel een nieuw artikel 9, doordat het het artikel 49 van de wet van 10 augustus 1948 aanvult, waarnaar artikel 8 van het ontwerp verwijst.

Na dit te hebben gezegd vat hij de motivering van zijn amendement aan door het voorlezen van de volgende passus van artikel 49 der gecoördineerde wetten op de vergoedingspensioenen : « De Belgische militairen die, tijdens de vijandelijkheden, met de instemming van de Belgische regering, overgeschreven werden op de stamlijsten van een geallieerd leger en er ingevolge aldus volbrachte diensten enige lichamelijke schade geleden hebben, wegens welke zij ten laste van de geallieerde regering een invaliditeitspensioen verkregen hebben, dat lager is dan het pensioen dat zij krachtens deze wet zouden verkregen hebben indien hetzelfde feit hun bij het Belgisch leger in dezelfde omstandigheden overkomen was, kunnen ten laste van de Belgische Staat een jaarlijks pensioen bekomen dat gelijk is aan het verschil tussen die beide pensioenen en onderworpen is aan de bij deze wet gestelde regelen. »

Deze bepaling van de wet van 1948, zo gaat spreker verder, is zeer duidelijk. Zij volstaat om het geval van naar een geallieerd leger overgeschreven Belgische militairen te regelen. Zij dekt de meest gangbare en meest talrijke gevallen, bijvoorbeeld de Belgische vliegers die in 1940 in het Britse leger gediend hebben, ten tijde van de beruchte luchtslag boven Londen. Ongelukkig dekt zij niet het geval van het zeer kleine aantal Belgen die, doordat zij niet meer in de militaire leeftijd verkeerden en, daardoor, van elk voorafgaand akkoord van hun regering vrijgesteld waren, de gemeenschappelijke zaak hebben willen dienen door in vreemd leger dienst te nemen. Een voorbeeld : een ingenieur, oudstrijder van de oorlog 14-18, voorgoed van militaire dienstplicht vrijgesteld, bevond zich in Alexandrië bij het losbreken van de oorlog 40-45. Hij nam dienst in het Engelse leger in Afrika, heeft aan 8 ontschepingen deelgenomen, werd zwaar gekwetst in de woestijn en heeft, na door een ongeval in België in 1945 te zijn overleden, een weduwe en twee kinderen achtergelaten, die zich hebben moeten tevreden stellen met het lage Britse vergoedingspensioen, zonder geneeskundige en pharmaceutische verzorging te kunnen genieten. Dit bewijst wel, dat er in de wet van 1948 een kleine abnormaliteit schuilt die zeker niet door de wetgever bedoeld was en die men wijselijk en menselijk zou moeten verbeteren, des te meer daar die verbetering generlei noemenswaardige financiële last teweegbrengt, aangezien zij een slechts gering aantal gevallen betreft en geen terugwerkende kracht heeft omdat zij niet interpretatief doch wel aanvullend is.

De Minister verklaart te aarzelen niet, zegt hij, omdat er een noemenswaardig gunstig verschil tussen het Engels vergoedingspensioen en het Belgisch vergoedingspensioen bestaat — het eerste belooft 32.500 frank en het tweede wordt door het ontwerp van wet 49.900 frank, hetgeen België zeer tot eer strekt — doch wel omdat hij vreest, dat, naast de in het Britse leger in dienst getreden Belgen, er, veel talrijker dan

l'imaginer, qui auraient été enrôlés, soit dans la légion étrangère, soit dans les forces gaullistes, soit encore dans d'autres armées alliées, ce qui pourrait alors provoquer une imprévisible extension des dépenses.

Plusieurs membres interviennent, l'un pour affirmer que la légion étrangère n'engageait généralement que des jeunes et non des anciens déjà libérés définitivement de leurs obligations militaires dans leurs propres pays, un autre pour expliquer que les membres étrangers des forces gaullistes relevaient, le cas échéant, de la législation sur les victimes civiles de la guerre, un troisième pour ériger en principe l'obligation morale devant laquelle on se trouve, même s'il y a une certaine extension des dépenses, de traiter pareillement tous ceux qui ont combattu pour la cause commune.

Finalement, l'amendement, présenté initialement comme un article 3*bis* (nouveau), est adopté à l'unanimité, et deviendra, pour une ordonnance plus rationnelle des articles, l'article 9 (nouveau) du projet de loi.

Articles 4 à 8.

Adoptés à l'unanimité.

*
**

Le projet de loi est adopté à l'unanimité moins une abstention.

Le présent rapport est adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,
A. VAN CAUWENBERGHE.

Le Président,
Pierre DE SMET.

men het zich voorstelt, nog anderen zullen te vinden zijn, die hetzij in het vreemdelingenlegioen, hetzij in de strijdkrachten van de Gaulle, hetzij nog in andere geallieerde legers, dienst genomen hebben, hetgeen dan een onvoorziene uitbreiding van de uitgaven zou kunnen teweegbrengen.

Verscheidene leden mengen zich in het debat, de een om te verklaren dat het vreemdelingenlegioen over het algemeen slechts jongeren in dienst nam, doch geen reeds voorgoed in hun eigen land van dienstplicht vrijgestelde ouderen; een ander om te verklaren, dat de vreemde leden van de Gaullistische strijdkrachten eventueel onder de wetgeving op de burgerlijke oorlogsslachtoffers ressorteren; een derde om te betogen dat men van de morele verplichting waartegenover men komt te staan, een beginselkwestie moet maken, zelfs wanneer er een zekere uitbreiding van de uitgaven mede gemoeid is, om aldus al wie voor de gemeenschappelijke zaak gestreden heeft, gelijkkelijk te behandelen.

Tenslotte wordt het, aanvankelijk als een nieuw artikel 3*bis* voorgestelde, amendement met algemene stemmen aangenomen, om door een rationeler ordening van de artikelen het nieuwe artikel 9 van het wetsontwerp te worden.

Artikel 4.

Eenparig aangenomen.

*
**

Het ontwerp van wet is op één stem na eenparig aangenomen.

Dit verslag is met algemene stemmen goedgekeurd.

De Verslaggever,
A. VAN CAUWENBERGHE.

De Voorzitter,
Pierre DE SMET.

AMENDEMENT PRESENTE
PAR LA COMMISSION.

ART. 9 (nouveau).

Ajouter un article 9(*nouveau*) libellé comme suit :

« L'article 49 des lois coordonnées sur les pensions de réparation est complété par l'addition d'un quatrième alinéa libellé comme suit :

» Sont assimilés aux militaires belges visés ci-dessus, les ressortissants belges qui, n'étant plus astreints à des obligations militaires, ont contracté, au cours des hostilités, un engagement dans une armée alliée et y ont subi un dommage physique par le fait des services ainsi prestés, pour lequel une pension d'invalidité leur est versée par le gouvernement allié ».

AMENDEMENT VOORGEDRAGEN
DOOR DE COMMISSIE.

ART. 9 (nieuw).

Een artikel 19 (*nieuw*) toe te voegen, luidende :

« Artikel 49 van de gecoördineerde wetten op de vergoedingspensioenen wordt aangevuld met een vierde lid, luidende :

» Met de hierboven bedoelde Belgische militairen worden gelijkgesteld de Belgische onderdanen die, hoewel zij niet meer onderworpen waren aan militaire verplichtingen, tijdens de vijandelijkheden een dienstverbintenis in een geallieerd leger hebben aangegaan en er, ten gevolge van de aldus gepresteerde diensten, lichamelijke schade hebben geleden, waarvoor hun door de geallieerde regering een invaliditeitspensioen is toegekend ».

TABLEAU I.

Incidence financière des diverses revendications des associations patriotiques.

	Première année d'application	Incidence finale
<i>1re Revendications contenues dans le rapport du groupe de travail après examen du memorandum remis au Gouvernement par les associations patriotiques.</i>		
<i>A. Majoration des pensions de veuves et d'ascendants.</i>		
I. Majoration de 24 % des pensions de veuves sur base du taux existant avant la loi du 11 juillet 1960, en 3 tranches de 8 %	73.483.589	220.450.766
II. Octroi aux veuves remariées de la guerre 1940-1945 d'une pension identique à celle dont bénéficient les veuves remariées de la guerre 1914-1918 soit une pension de 8.100 F par an + index	15.827.544	25.878.080
III. Octroi aux veuves remariées de la guerre 1940-1945 qui sont redevenues veuves d'une pension identique à celle dont bénéficient les veuves de la guerre 1914-1918 qui se trouvent dans la même situation, soit une pension de 9.600 F par an + index	1.000.000	1.000.000
IV. Majoration de 50 % de l'allocation aux ascendants :		
18.000 F au lieu de 12.000 aux conjoints ou à la mère seule et 9.000 F au lieu de 6.000 F pour le père seul ou la mère remariée avec maintien des critères de ressources et octroi de pension réduite proportionnelle au taux de 18.000 F	44.620.712	44.620.712
V. Extension du délai pour le mariage des veuves de 1940-1945 (jusqu'au 19 septembre 1950) compte tenu de ce que l'actuel délai de 5 ans court quasi intégralement pendant la guerre pour les blessés de 1940	1.000.000	8.300.000
<i>B. Pathologie concentrationnaire.</i>		
Octroi aux bénéficiaires des lois organisant le statut des prisonniers politiques, d'un pourcentage de 10 % d'invalidité s'ajoutant de façon arithmétique au taux d'invalidité déjà accordé lorsque le prisonnier politique a subi en déportation ou à Breendonk une détention d'au moins 1 an ou lorsqu'il a subi une captivité allant sans interruption de la date de l'arrestation en		

TABEL I

Financiële terugslag van de verschillende eisen van de vaderlandlievende verenigingen.

	Eerste jaar van toepassing	Eind- terugslag
<i>1° Eisen bevat in het verslag van de werkgroep na onderzoek van het aan de Regering door de vaderlandlievende verenigingen uitgereikte memorandum.</i>		
<i>A. Verhoging van de pensioenen van weduwen en ascendenten.</i>		
I. Verhoging, met 24 %, van de pensioenen van de weduwen op basis van het vóór de wet van 11 juli 1960 bestaande percentage, in 3 tranches van 8 %	73.483.589	220.450.766
II. Toekenning aan de hertrouwde weduwen van de oorlog 1940-1945, van een pensioen tot een gelijk bedrag van dat dat de hertrouwde weduwen van de oorlog 1914-1918 genieten, d.i. een pensioen van 8.100 F per jaar, + indexcijfer	15.827.544	25.878.080
III. Toekenning, aan de hertrouwde weduwen van de oorlog 1940-1945 die opnieuw weduwe geworden zijn, van een pensioen tot een gelijk bedrag van dat dat de weduwen van de oorlog 1914-1918 genieten die zich in dezelfde toestand bevinden, d.i. een pensioen van 9.600 F per jaar + indexcijfer	1.000.000	1.000.000
IV. Verhoging, met 50 %, van de uitkering aan de ascendenten : 18.000 F in plaats van 12.000 F aan de echtgenoten of aan de alleenstaande moeder en 9.000 F in plaats van 6.000 F voor de alleenstaande vader of de hertrouwde moeder, met behoud van de criteria van bestaansmiddelen en toekenning van een verminderd pensioen, evenredig aan het bedrag van 18.000 F	44.620.712	44.620.712
V. Verlenging van de termijn voor het huwen van de weduwen van 1940-1945 (tot 19 september 1950) met inachtneming dat de tegenwoordige termijn van 5 jaar voor de gekwetsten van 1940, haast voluit tijdens de oorlog loopt	1.000.000	8.300.000
<i>B. Ziekelijke aandoeningen ingevolge verblijf in concentratiekampen.</i>		
Toekenning, aan de verkrijgers van de voordelen van de wetten tot invoering van het statuut der politieke gevangenen, van een forfaitair percentage van 10 % invaliditeit, dat rekenkundig toegevoegd wordt aan de reeds toegekende invaliditeitspercentages wanneer de politieke gevangene door wegvoering of in Breendonk gevangen gehouden		

	Première année d'application	Incidence finale
Belgique à celle de la libération du lieu d'internement en déportation ou encore lorsqu'il a subi une captivité comportant 6 mois ininterrompus au moins à Breendonk	43.800.000	43.800.000
C. Suppression de la double pénalisation résultant d'une part de l'obligation pour l'expert médical de tenir compte des facteurs étrangers postérieurs au fait dommageable et d'autre part de l'obligation faite aux Commissions des pensions de réparation de réduire l'invalidité fixée par l'expert médical en fonction de l'âge de l'invalidé au moment du fait dommageable et du délai dans lequel il a introduit sa demande ou sa demande de revision en aggravation (art. 9, par. 2 et 39, par. 4). N.B. Les pénalisations automatiques ne jouent que lorsque les 3 conditions suivantes sont réunies : — lorsque les demandeurs avaient plus de 30 ans au moment du fait dommageable; — lorsqu'il s'agit d'un fait dommageable dont la preuve est incertaine (malade et non blessé), — lorsqu'enfin la demande est introduite après certaines dates		
	20.000.000	120.000.000
D. Unification du taux de pension des pensions de réparation	97.449.250	97.449.250
Octroi à tous les invalides de la guerre 1940-1945 jouissant d'une pension de réparation du taux de base le plus élevé (650 au lieu de 550) qui n'est accordé actuellement qu'aux blessés de guerre et aux prisonniers politiques. E. Octroi aux prisonniers politiques de 1914-1918 d'une rente de captivité		
	3.500.000	3.500.000
Les associations patriotiques représentées au sein du groupe de travail ont marqué leur accord sur ces évaluations (à l'exception toutefois, eu égard aux nombreuses inconnues, de l'évaluation relative à la suppression des articles 9, par. 2 et 39, par. 4.)		
Totaux	300.681.095	564.998.808

	Eerste jaar van toepassing	Eind- terugslag
werd tijdens ten minste één jaar of wanneer hij ononderbroken gevangen gehouden werd vanaf de datum van aanhouding in België tot die van de bevrijding van de plaats van opsluiting van de weggevoerden of nog wanneer hij een gevangenschap geleden heeft van ten minste zes ononderbroken maanden in Breendonk	43.800.000	43.800.000
C. Opheffing van de dubbele penalisation ten gevolge, eensdeels, van de verplichting voor de medische deskundigen, rekening te houden met de buiten de zaak staande factoren van na het schadelijk feit en, anderdeels, van de aan de commissies voor de vergoedingspensioenen opgelegde verplichting de door de medische deskundige vastgestelde invaliditeit te verminderen in functie van de leeftijd van de invalide op het tijdstip van het schadelijk feit en van de termijn waarbinnen hij zijn aanvraag of zijn aanvraag om herziening wegens verergering ingediend heeft (art. 9, par. 2, en 39, par. 4). N.B. De automatische penalisationen treden slechts op wanneer de navolgende drie voorwaarden samen aanwezig zijn. — wanneer de aanvragers meer dan 30 jaar oud waren op het tijdstip van het schadelijk feit; — wanneer het gaat om een schadelijk feit waarvoor de bewijsvoering onzeker is (ziek en niet gekwetst); — wanneer, tenslotte, de aanvraag na bepaalde datum ingediend is		
	20.000.000	120.000.000
D. Eenmaking van het pensioensbedrag van de vergoedingspensioenen	97.449.250	97.449.250
Toekenning, aan al de invaliden van de oorlog 1940-1945 die een vergoedingspensioen trekken, van het hoogste basispercentage (650 in plaats van 550) dat thans nog slechts toegekend wordt aan de oorlogsgekwetsten en aan de politieke gevangenen. E. Toekenning aan de politieke gevangenen van 1914-1918, van een gevangenschapsrente		
	3.500.000	3.500.000
De in de schoot van de werkgroep vertegenwoordigde vaderlandlievende verenigingen hebben hun akkoord met die ramingen betuigd (met uitzondering, evenwel, gelet op de talrijke onbekende factoren, van de raming betreffende de opheffing van de artikelen 9, par. 2 en 39, par. 4.)		
Totaal	300.681.095	564.998.808

2° Toutefois, ce mémorandum contenait initialement certaines revendications qui n'ont pas été reprises dans le rapport final du groupe de travail et ne sont pas comprises dans les évaluations citées ci-dessus.

Nous citerons :

- la revision des barèmes des interventions de l'O.N.I.G.;
- la réforme du guide-barème des invalidités;
- en matière des pensions de veuves :

a) octroi aux veuves mariées après le fait dommageable d'une pension entière (à l'heure actuelle cette pension est réduite de moitié);

b) octroi à toutes les veuves remariées tant de 1914-1918 que de 1940-1945 d'une pension réduite à 50 % du taux plein (à l'heure actuelle les veuves de 1914-1918 bénéficient d'une pension de 8.100 F par an et de 9.600 F si elles sont redevenues veuves).

La revendication examinée ci-dessus sub. 1° A. II et III visait uniquement l'octroi aux veuves de la guerre 1940-1945 des avantages dont bénéficient actuellement les veuves de la guerre 1914-1918.

2° Dit memorandum bevatte echter oorspronkelijk bepaalde eisen welke niet zijn overgenomen in het eindverslag van de werkgroep en die dus niet begrepen zijn in de hierboven aangehaalde ramingen.

Wij vermelden o.a. :

- de herziening van de schalen voor de tegemoetkomingen van het N.W.O.I.;
- de hervorming van de schalen-gids voor de invaliditeiten;
- terzake van de weduwenpensioenen :

a) toekenning van een volledig pensioen aan de weduwen die getrouwd zijn na het schadelijke feit (dit pensioen bedraagt thans slechts de helft);

b) toekenning van een tot 50 % van het volledig bedrag beperkte pensioen aan alle hertrouwde weduwen, van 1914-1918 en van 1940-1945 (thans genieten de weduwen van 1914-1918 een jaarlijks pensioen van 8.100 F, en van 9.600 F zo zij opnieuw weduwe zijn geworden).

De hierboven sub. 1° A. II en III besproken eis betrof alleen de toekenning aan de weduwen van de oorlog 1940-1945 van de voordelen welke de weduwen van 1914-1918 thans genieten.

TABLEAU II.

*Relevé des propositions de loi
relatives aux pensions et rentes de guerre.*

A. Propositions déposées à la Chambre.	
Proposition de loi (M. Saint-Remy) modifiant l'article 1 ^{er} des lois sur les pensions de réparation (55/1).	La dépense à résulter de cette proposition ne peut être chiffrée.
Proposition de loi (M. De Clercq) modifiant la loi du 2 juillet 1932 relative à l'octroi d'un chevron de front aux prisonniers de guerre et aux internés (45/1).	21.500.000. Effet rétroactif demandé au 1 ^{er} janvier 1946 = 295.000.000.
Proposition de loi (M. De Sweemer) modifiant la loi du 2 juillet 1932 relative à l'octroi d'un chevron de service aux prisonniers de guerre et aux internés (56/1).	Proposition identique à la précédente — même incidence.
Proposition de loi (M. De Sweemer) modifiant les lois coordonnées sur les pensions de réparation (92/1).	Le coût des avantages prévus par cette proposition pour lesquels il a été possible de procéder à une estimation s'élève à : pour 1961 : 370.000.000 pour 1962 : 450.000.000 pour 1963 : 536.000.000
Proposition de loi (M. Dreze) modifiant la loi du 26 août 1947, sur les pensions de réparation (178/1).	Aucun élément statistique ne permet d'établir la dépense à résulter de la mesure envisagée.
Proposition de loi (M. Moriau) portant modification de l'article 25 de l'arrêté du Régent du 5 octobre 1948 approuvant le texte des lois coordonnées sur les pensions de réparation (216/1 et 2).	
Cette proposition reprend sous une forme un peu différente, un avantage prévu par la proposition de loi 92/1 (M. De Sweemer).	La dépense résultant de cette proposition ne peut être chiffrée.
Proposition de loi (M. Delwaide) tendant à revaloriser la rente pour chevrons de front des titulaires de la Carte de Feu et de leurs veuves (218/1).	1. aux titulaires : pour 1962 : 66.000.000 pour 1963 : 148.000.000 pour 1964 : 230.000.000 2. aux veuves : pour 1962 : 30.000.000 pour 1963 : 60.000.000 pour 1964 : 92.000.000 pour 1965 : 126.000.000
Proposition de loi (M. Martel) modifiant les lois coordonnées sur les pensions de réparation (250/1).	Le coût des avantages prévus par cette proposition de loi pour lesquels il a été possible de procéder à une estimation s'élève à 144.500.000.
Cette proposition de loi présente certains points communs avec la proposition de loi de M. De Sweemer (92/1).	

TABEL II.

*Lijst van de voorstellen van wet
betreffende de oorlogspensioenen en -renten.*

A. Bij de Kamer ingediende voorstellen.	
Voorstel van wet (h. Saint-Remy) tot wijziging van artikel één van de wetten op de vergoedingspensioenen (55/1).	De voor dit voorstel vereiste uitgave kan niet worden becijferd.
Voorstel van wet (h. De Clerck) tot wijziging van de wet van 2 juli 1932 betreffende het toekennen van een frontstreep aan de krijgsgeschiedenissen en geïnterneerden (45/1).	21.500.000 Terugwerkende kracht gevraagd tot 1 januari 1946 = 295.000.000.
Voorstel van wet (h. De Sweemer) tot wijziging van de wet van 2 juli 1932 betreffende de toekenning van een dienststreep aan de krijgsgeschiedenissen en geïnterneerden (56/1).	Dit voorstel stemt overeen met het vorige — zelfde terugslag.
Voorstel van wet (h. De Sweemer) tot wijziging van de geordende wetten op de vergoedingspensioenen (92/1).	De kosten van de volgens dit voorstel toe te kennen voordelen en waarvoor een raming mogelijk was bedragen : voor 1961 : 370.000.000 voor 1962 : 450.000.000 voor 1963 : 536.000.000
Voorstel van wet (h. Dreze) tot wijziging van de wet van 26 augustus 1947 op de vergoedingspensioenen (178/1).	Er zijn geen statistische gegevens die het mogelijk maken de voor de voorgestelde maatregel vereiste uitgave te becijferen.
Voorstel van wet (h. Moriau) tot wijziging van artikel 25 van het besluit van de Regent van 5 oktober 1948 houdende goedkeuring van de tekst van de geordende wetten op de vergoedingspensioenen (216/1 en 2).	
Dit voorstel neemt in enigszins gewijzigde vorm een volgens het voorstel van wet 92/1 toe te kennen voordeel over (h. De Sweemer).	De voor dit voorstel vereiste uitgave kan niet worden becijferd.
Voorstel van wet (h. Delwaide) tot herwaardering van de frontstreeprente van de houders van de vuurkaart en hun weduwen (218/1).	1. voor de houders : voor 1962 : 66.000.000 voor 1963 : 148.000.000 voor 1964 : 230.000.000 2. voor de weduwen : voor 1962 : 30.000.000 voor 1963 : 60.000.000 voor 1964 : 92.000.000 voor 1965 : 126.000.000
Voorstel van wet (h. Martel) tot wijziging van de geordende wetten op de vergoedingspensioenen (250/1).	De kosten van de volgens dit voorstel toe te kennen voordelen en waarvoor een raming mogelijk was, bedragen 144.500.000.
Sommige punten in dit voorstel van wet stemmen overeen met het voorstel van wet van de h. De Sweemer (92/1).	

Proposition de loi (M. Jaminet) modifiant la loi du 24 avril 1958 créant notamment une rente de combattant et de captivité en faveur des combattants, des prisonniers, politiques et des prisonniers de guerre 1940-1945 (256/1 et 2).

1. aux titulaires :
155.000.000 à 300.000.000
2. aux veuves :
Incidence non chiffrée
faute d'éléments statisti-
ques contrôlables.

Proposition de loi (M. Van der Elst) modifiant les lois coordonnées sur les pensions militaires et les lois coordonnées sur les pensions de réparation (374/1).

6.250.000

Proposition de loi (M. Jaminet) modifiant la loi du 24 avril 1958 accordant, sous certaines conditions, une pension aux veuves qui ont épousé, après les faits dommageables, un bénéficiaire des lois sur les pensions de réparation, créant une rente de combattant et de captivité en faveur des combattants, des prisonniers politiques et des prisonniers de guerre 1940-1945 et réalisant certains ajustements en matière de rente pour chevrons de front (380/1).

3.500.000

Proposition de loi (M. Parisi) tendant à doubler la rente attachée au chevron de captivité accordé aux militaires capturés par l'ennemi au cours de la campagne 1914-1918 (399/1).

44.900.000

Proposition de loi (M. D'haeseleer) modifiant la loi du 9 mars 1963 réalisant certains ajustements en matière de pensions militaires et accordant la gratuité des soins médicaux et pharmaceutiques aux invalides militaires du temps de paix (515/1).

La dépense à résulter de
cette proposition ne
peut être chiffrée.

B. Propositions déposées au Sénat.

Proposition de loi (M. Vander Bruggen) tendant à instituer une rente de déportation (66).

La dépense à résulter de
cette proposition ne
peut être chiffrée.

Note du rapporteur.

Certaines des propositions ci-dessus sont reprises partiellement dans le Tableau I. Pour cette raison, et pour celle, supplémentaire, que diverses propositions ne peuvent être chiffrées, faute d'éléments statistiques contrôlables, il est matériellement impossible de déterminer la dépense totale qu'il faudrait consentir pour satisfaire l'ensemble des revendications.

Voorstel van wet (h. Jaminet) tot wijziging van de wet van 24 april 1958 welke onder andere een strijders- en gevangenschapsrente schept voor de strijders, de politieke gevangenen en de krijgsgevangenen 1940-1945. (256/1 en 2).

1. voor de houders :
155.000.000 tot
300.000.000
2. voor de weduwen :
Terugslag niet becij-
ferd bij gebrek aan
betrouwbare statistische
gegevens.

Voorstel van wet (h. Van der Elst) tot wijziging van de geordende wetten op de militaire pensioenen en de geordende wetten op de vergoedingspensioenen (374/1).

6.250.000

Voorstel van wet (h. Jaminet) tot wijziging van de wet van 24 april 1958 welke in bepaalde voorwaarden een pensioen toekent aan de weduwen die na de schadelijke feiten in het huwelijk zijn getreden met een rechthebbende van de wetten op de vergoedingspensioenen, welke een strijders- en gevangenschapsrente schept voor de strijders, de politieke gevangenen en de krijgsgevangenen 1940-1945 en welke sommige aanpassingen terzake van de frontstreeprente verwezenlijkt (380/1).

3.500.000

Voorstel van wet (h. Parisi) tot verdubbeling van de rente verbonden aan de gevangenschapsstreep die is toegekend aan de tijdens de veldtocht 1914-1918 door de vijand gevangen genomen militairen (399/1).

44.900.000

Voorstel van wet (h. D'haeseleer) tot wijziging van de wet van 9 maart 1963 houdende sommige aanpassingen terzake van militaire pensioenen en welke de kosteloze geneeskundige en pharmaceutische verzorging toekent aan de militaire invaliden van vreedestijd (515/1).

De voor dit voorstel ver-
eiste uitgave kan niet
worden becijferd.

B. Bij de Senaat ingediende voorstellen.

Voorstel van wet (h. Vander Bruggen) tot invoering van een weggevoerdenrente (66).

De voor dit voorstel ver-
eiste uitgave kan niet
worden becijferd.

Nota van de verslaggever.

Sommige hierboven vermelde voorstellen zijn gedeeltelijk overgenomen in tabel I. Daarom en omdat verschillende voorstellen niet kunnen worden becijferd bij gebrek aan betrouwbare statistische gegevens is het materieel onmogelijk de totale uitgave vast te stellen die zou vereist zijn om alle eisen te voldoen.

TABLEAU III.

*Evolution du Chapitre II (Pensions de guerre)
du budget des pensions de l'Etat depuis 1955.*

en millions

TABEL III.

*Ontwikkeling van Hoofdstuk II (oorlogspensioenen)
van de begroting van pensioenen van de staat sedert
1955.*

in miljoenen

Années — Jaren (1)	1914/1918				1940/1945				Total des budgets pour les pensions de guerre — Totaal van de begrotingen voor de oorlogs- pensioenen (10 = 5 + 9)
	Dotat. — Dotatie	Autres crédits budgét. — Overige begro- tings- kredieten	Projet de loi actuel — Huidig ontwerp van wet	Total — Totaal	Dotat. — Dotatie	Autres crédits budgét. — Overige begro- tings- kredieten	Projet de loi actuel — Huidig ontwerp van wet	Total — Totaal	
	(2)	(3)	(4)	(5 = 2 + 3 + 4)	(6)	(7)	(8)	(9 = 6 + 7 + 8)	
1955 dép. réelles — <i>werkelijke uitg.</i>	1510	—	—	1510	1250	78,9	—	1328,9	2.838,9
1956	1510	80,2	—	1590,2	1250	149,9	—	1399,9	2.990,1
1957	1510	210,1	—	1720,1	1250	249,4	—	1499,4	3.219,5
1958	1510	345,5	—	1855,5	1375	377	—	1752	3.607,5
1959	1510	427,1	—	1937,1	1375	453,9	—	1828,9	3.766
1960	1510	537	—	2047	1375	576,2	—	1951,2	3.998,2
1961	1510	541,9	—	2051,9	1375	587,7	—	1962,7	4.014,6
1962	1510	545	—	2055	1375	625,2	—	2000,2	4.055,2
1963 initial — <i>oorspronkelijk</i>	1810	546,7	—	2356,7	1175	737,5	—	1912,5	4.262,2
1963 avec feuilleton <i>met aanvullingsbegroting</i>	1810	546,7	9,2	2365,9	1175	737,5	41,8	1954,3	4.320,2

TABLEAU IV.

TABEL IV.

*Subventions accordées par l'Etat à
l'O.N.I.G. et à l'O.N.A.C.*

*Door het Rijk aan het N.W.O.I. en
het N.W.O. toegekende toelagen*

Années Jaren	O.N.I.G. N.W.O.I.	O.N.A.C. N.W.O.
1955	238.316.000	58.726.000
1956	250.440.000	104.710.000
1957	248.164.000	97.000.000
1958	344.164.000	96.000.000
1959	333.000.000	99.900.000
1960	414.100.000	106.642.000
1961	417.221.000	105.082.000
1962	424.037.000	107.770.000
1963	439.600.000	116.193.000
(avec feuilleton) (met aanvullingsbegroting)		

TABLEAU V.

A. — *Liste des associations membres du Comité de Contact des associations patriotiques*

— *Confédération Nationale des Prisonniers Politiques et Ayants Droit de Belgique (C.N.P.P.A.).*

Président : M. Albert Regibeau,
Place du Petit Sablon, 8, Bruxelles 1.

— *Comité d'Action de la Résistance (C.A.R.).*

Président : Général Ivan Gérard,
c/o M. De Slaeve,
Avenue W. Churchill, 21, Bruxelles 18.

— *Fédération Nationale des Combattants (F.N.C.).*

Président : M. Gérard,
Rue du Boulet, 27, Bruxelles 1.

— *Fédération Nationale des Invalides de Guerre (F.N.I.).*

Président : M. E. Dejean,
76a, rue Joseph II, Bruxelles 4.

— *Fédération Nationale des Prisonniers de Guerre (F.N.A.P.G.).*

Président : M. R. Nachez,
Avenue de Stalingrad, 76, à Bruxelles 1.

— *Union des Mères et Femmes de Fusillés et Prisonniers Politiques décédés (U.M.F.F.).*

Présidente : Mme Salkin,
Rue Marie de Bourgogne, 20, à Bruxelles 4.

— *Union des Services de Renseignements et d'Action (U.S.R.A.).*

Président : M. Henri Michelli,
Avenue Louise, 121, Bruxelles 5.

B. — *Liste des représentants des associations patriotiques ayant effectivement participé à au moins une séance du Groupe de Travail.*

1° Représentants des associations patriotiques au Comité de Contact :

— *Confédération Nationale des Prisonniers Politiques et Ayants Droit de Belgique.*

Président : M. Regibeau.

— *Comité d'Action de la Résistance :*

MM. Louette, De Slaeve.

— *Fédération Nationale des Combattants :*

Président : M. Gérard.

— *Fédération Nationale des Invalides de Guerre :*

MM. E. Dejean, Président; Léonard, Timmermans.

TABEL V.

A. — *Lijst van de verenigingen die lid zijn van het contact-comité van de vaderlandlievende verenigingen*

— *Nationaal Verbond van de Politieke Gevangenen en rechthebbenden van België (N.V.P.G.R.).*

Voorzitter : de h. Albert Regibeau,
Kleine Zavel 8, Brussel 1.

— *Actiecomité van de Weerstand (A.C.W.) :*

Voorzitter : Generaal Yvan GERARD,
p/a de h. De Slaeve,
W. Churchilllaan 21, Brussel 18.

— *Nationale Strijdersbond (N.S.B.).*

Voorzitter : de h. Gérard,
Kogelstraat 27, Brussel 1.

— *Nationaal Verbond van Oorlongsinvaliden (N.V.O.).*

Voorzitter : de h. E. Dejean,
Jozef II straat 76a, Brussel 4.

— *Nationaal Verbond van Oud-Krijgsgevangenen (N.V.O.K.).*

Voorzitter : de h. R. Nachez,
Stalingradlaan 76, Brussel 1.

— *Unie van de Moeders en Vrouwen van gefusilleerden en overleden politieke gevangenen (U.M.V.G.).*

Voorzitster : Mevr. Salkin,
Maria van Boergondiëstraat 20, Brussel 4.

— *Unie van de Inlichtings- en Actiediensten (U.I.A.D.).*

Voorzitter : de h. Henri Michelli,
Louizalaan 121, Brussel 5.

B. — *Lijst van de vertegenwoordigers van de vaderlandlievende verenigingen die werkelijk hebben deelgenomen aan ten minste één vergadering van de werkgroep.*

1° Vertegenwoordigers van de vaderlandlievende verenigingen in het Contactcomité :

— *Nationaal Verbond van de Politieke Gevangenen en rechthebbenden van België :*

Voorzitter : de h. Regibeau.

— *Actiecomité van de Weerstand.*

De hh. Louette, De Slaeve.

— *Nationale Strijdersbond.*

Voorzitter : de h. Gérard.

— *Nationaal Verbond van Oorlogsinvaliden.*

De hh. E. Dejean, Voorzitter; Leonard, Timmermans

— *Fédération Nationale des Anciens Prisonniers de Guerre :*

Président : M. R. Nachez.

— *Union des Services de Renseignements et d'Action :*

MM. Michelli, Président; Fosty.

2e Représentants des Ministres intéressés :

Premier Ministre,

Ministre de la Justice,

Ministre de la Santé Publique,

Ministre, Adjoint aux Finances.

— *Nationaal Verbond van Oud-Krijgsgevangenen.*

Voorzitter : de h. N. Nachez.

— *Unie van de Inlichtings- en Actiediensten.*

De hh. Michelli, Voorzitter; Fosty.

2e Vertegenwoordigers van de bevoegde Ministers :

Eerste-Minister,

Minister van Justitie,

Minister van Volksgezondheid,

Minister-Adjunct van Financiën.